

ZPRÁVY 2016

ZIMA

Ondrej: V zrkadlách pamäti hľadím na svoju tvár. Na svojich pleciach nosím bremeno. Ako vyhnanec z normálnosti kráčam pustou krajinou. Počuť len sychravý vietor, ktorý bičuje moju tvár chladom odcudzenia. Zakrývam si oči dlaňami a pýtam sa, kto je Ondrej Nepela? Dotyk jeho teplých rúk zo mňa sníma letargiu bytia a v odraze jeho zreničiek po prvýkrát vidím sám seba. Berie moje dlane, aby na ne vtlačil bozk porozumenia, a tie už nemusia viac ukrývať tajomstvo. Vďaka nemu viem, kto som. Už viac netancujem, aby som zabudol. Tancujem, aby som rozprával o tom, kto som a čo je zmyslom môjho bytia.

DILIA VYHLAŠUJE

DIVADELNÍ GRANT DILIA

NA ROK 2016

Divadelní grant DILIA je určen k podpoře činoherních inscenačních projektů studentů uměleckých škol a filozofických fakult s důrazem na současnou českou i zahraniční dramatiku a původní tvorbu.

Divadelní grant DILIA je určen k podpoře studentských činoherních projektů. Žadatelé mohou být studenti vysokých uměleckých škol (DiFA JAMU Brno, DAMU Praha) a filozofických fakult (FF MU Brno, FF UK Praha, FF UP Olomouc, FPF SU Opava – obor kulturní dramaturgie). Studentským projektem se rozumí takový projekt, jehož hlavní inscenační tým (režie, scénografie, úprava atd.) je tvořen pouze studenty.

Podpora bude udělena pouze projektům jako scénická čtení a inscenace původních českých textů či dosud neuvedených překladů zahraničních her. Jedním z předpokladů úspěchu žádosti je ošetření autorských práv spojených s daným projektem prostřednictvím DILIA.

**Uzávěrka podání žádostí o grant DILIA je 15. prosince 2016.
Více informací na www.dilia.cz/granty.**

OBSAH

Kontakty	2
DIVADELNÍ ODDĚLENÍ	3
Informujeme	3
Rozhovor	10
Premiéry	12
Nabízíme – České hry	14
Nabízíme – Přeložené zahraniční hry	18
Nabízíme – Nepřeložené zahraniční hry	37
HUDEBNÍ ODDĚLENÍ	41
Premiéry	41
Informujeme	42
Nabízíme – Hudebně-dramatická díla	43
LITERÁRNÍ ODDĚLENÍ	44
Informujeme	44
Rozhovor	47
Vydané knihy	50
Nabízíme – Literární díla	52
MEDIÁLNÍ ODDĚLENÍ	53
Informujeme	53
Rozhovor	53
Premiéry	57
Zastupujeme	59
REJSTŘÍK	60

**Divadelní, literární,
audiovizuální agentura, z. s.**

Krátkého 1,
190 03 Praha 9 – Vysočany

ŘEDITEL

prof. JUDr. Jiří Srstka

SEKRETARIÁT ŘEDITELE

Eva Kraupnerová

tel.: 283 893 603

fax: 283 893 599

Ústředna:

tel.: 283 891 587

Záznamník (24 hodin denně):

tel.: 283 893 603

Linka pro volání z mobilu:

tel.: 606 614 658

DIVADELNÍ ODDĚLENÍ

vedoucí oddělení

Zdeněk Harvánek

tel. a fax: 266 199 876

referenti pro tuzemsko

tel.: 266 199 826

referenti pro zahraničí

tel.: 266 199 833

agentáž

Mgr. Marie Špalová

tel.: 266 199 861

Mgr. Helena Eliášová

tel.: 266 199 823

David Košťák

tel.: 266 199 837

půjčování a prodej textů

Mgr. Pavla Jakobsson

tel.: 266 199 829

MEDIÁLNÍ ODDĚLENÍ

vedoucí oddělení

Mgr. Jan Barták

tel.: 266 199 862

referent pro tuzemsko

Jitka Tomešová

tel.: 266 199 817

referent pro zahraničí

Mgr. Jana Michalíková

tel.: 266 199 866

LITERÁRNÍ ODDĚLENÍ

vedoucí oddělení

Alena Jakoubková

tel.: 266 199 841

HUDEBNÍ ODDĚLENÍ

vedoucí oddělení

Zdeněk Harvánek

tel. a fax.: 266 199 876

referenti

Jan Rychta DiS.

Ondřej Šárek

tel.: 283 893 709

KOLEKTIVNÍ SPRÁVA AUTORSKÝCH PRÁV

ředitel kolektivní správy

Mgr. Jan Barták

tel.: 266 199 862

EKONOMICKÉ ODDĚLENÍ

hlavní ekonom

Anna Tichá

tel.: 266 199 818

vedoucí honorářové účtárny

Šárka Procházková

tel.: 266 199 819

PRÁVNÍ ODDĚLENÍ

Mgr. Martin Zilvar

tel.: 266 199 865

Mgr. Hana Felklová

tel.: 266 199 847

dědictví a úschova děl

Zuzana Hůlková

tel.: 266 199 834

Podrobné členění jednotlivých oddělení včetně seznamu zaměstnanců a jejich kompetencí naleznete na www.dilia.cz.

E-mailové adresy zaměstnanců DILIA jsou ve formátu prijmeni@dilia.cz

Na webové stránce www.dilia.cz naleznete kromě kontaktních údajů popisy činností jednotlivých oddělení, novinky, informace pro autory i uživatele, formuláře ke stažení, synopse her a mnoho dalších důležitých údajů.

DIVADELNÍ ODDĚLENÍ

Informujeme

OSLAVY NEDOŽITÝCH OSMDESÁTIN VÁCLAVA HAVLA

5. října 2016 by se Václav Havel dožil osmdesáti let. Česká republika i celý svět si jeho odkaz připomenul celou řadou akcí.

Václav Havel, dramatik, esejista, politik a první porevoluční československý prezident patřil k nejvýraznějším osobnostem našich novodobých dějin, o čemž svědčí i rozsah oslav jeho nedožitých osmdesátých narozenin. 5. října převzal Cenu Nadace Dagmar a Václava Havlových Vize 97 filozof Jan Sokol, v pražském Rudolfinu zahrála k nedožitým Havlovým narozeninám Česká filharmonie a vrcholem bylo shromáždění na Václavském náměstí s názvem *Milí spoluobčané*, kde zazněl mimo jiné Havlův projev sestavený z několika jeho veřejných vystoupení. Od 5. října do 18. prosince probíhá projekt *Pocta Václavu Havlovi*, v rámci kterého se uskuteční undergroundové koncerty, veřejné debaty, výstavní i divadelní představení. Do projektu Prahy 6 se zapojila například Národní technická knihovna, Dejvické divadlo, Divadlo Semafor, Divadlo na tahu, Klicperovo divadlo či Divadlo Sklep. 15. října přišlo do pražské Lucerny k dramatikovým osmdesátinám popřát 80 osobností. 16. až 19. října proběhl 20. ročník konference Forum 2000 věnovaný z velké části odkazu Václava Havla, na kterém 19. října vystoupil v rámci fóra také tibetský dalajlama. V den výročí

Havlova úmrtí, tedy 18. prosince, bude kardinál Dominik Duka sloužit rekviem v katedrále sv. Víta a požehná nový zvon pro kostel sv. Havla.

Ani divadelníci na slavného dramatika nezapomněli. Na podzim proběhly hned dva divadelní festivaly věnované památce Václava Havla. Brněnské divadlo Husa na provázku připravilo festival s názvem *Málo byla Havla!*, v rámci něhož se konalo 27 akcí – hrály se Havlovy hry, promítaly filmy, které se bývalého prezidenta a dramatika týkají, uskutečnily se i happeniny či výstavy. V Praze proběhl v rámci *Pražských křižovatek* festival *To Havel With Love*, v rámci něhož vystoupily mezinárodní divadelní soubory z Ukrajiny, Běloruska a Ruska. O víkendu 8. a 9. října se představily české soubory, maraton havlovských inscenací s názvem *Osmdesát hodin s Václavem Havlem* probíhal na piazzetě Národního divadla a na Nové scéně.

Také v zahraniční proběhla u příležitosti Havlova výročí řada akcí. 27. a 28. září uctili Havla ve Spojených Státech Amerických. Akce v Kapitulu u Havlovy busty ve Freedom Foyeru se účastnili Dagmar Havlová, předseda Poslanecké sněmovny Jan Hamáček nebo Karel Schwarzenberg. Starosta New Yorku vyhlásil 28. září jako Happy Havel Day. Také Vídeň se k oslavám připojila, místní Theatermuseum připravilo průřezovou výstavu s tématem Václav Havel a Burgtheater. 5. října uvedla velký gala-koncert norimberská radnice, v Budapešti proběhl divadelní minifestival *Na Havla*, v dánském Aarhusu přednášel bohemista a dvorní Havlův překladatel Peter Bugge, kodaňský Kvarterhuset Amager přichystal na listopad výstavu fotografií ze života Václava Havla. Inscenace Havlových her se chystají ve Francii, Belgii, Španělsku, Švédsku, Polsku, Nizozemí, Ukrajině, USA, Chile nebo Albánii.

MŠ

VÁCLAV HAVEL V DILIA

Václav Havel má jako autor velice široké portfolio děl. V jeho tvorbě se dominují divadelní hry, je ale zároveň prozaikem, esejistou, autorem děl odborných, politických projevů, které vlastně politickými projevy nejsou a v neposlední řadě i filmovým tvůrcem. Po roce 1990 zastupovala Václava Havla ve všech jeho právech agentura Aura-Pont. Zlom nastal v roce 2006, kdy Václav Havel napsal knihu *Prosím stručně* a rozhodl se, že práva k této knize bude zastupovat DILIA. Po úspěšném vydání tohoto díla nejen v České republice, ale i v mnoha světových nakladatelstvích, svěřil Václav Havel i ostatní autorská práva DILIA, a to ohledně všech autorských děl, která nebyla provozována na divadelních jevištích – zde si zastupování práv podržel Aura-Pont. Po smrti Václava Havla se stala jeho jedinou dědičkou paní Dagmar Havlová, která se rozhodla od 1. 1. 2016 pověřit zastupováním všech autorských práv Václava Havla DILIA. Zároveň na základě jejího rozhodnutí zastupuje DILIA paní Havlovou i ohledně svolení k užití

osobnostních atributů Václava Havla. Pro DILIA je to pochopitelně velká čest a zároveň i výzva, aby se své role zhostila co nejlépe.

Jiří Srstka

DILIA USPOŘÁDALA DIVADELNÍ KINDER PARTY

Překladatelská dílna DILIA 2016 byla slavnostně zakončena. V sobotu 12. listopadu od 20:00 ve VILE Štvanice představila Agentura DILIA to nejzajímavější ze současné dramatiky pro děti a mládež.

DILIA pořádá již po dvanácté překladatelskou dílnu. Workshop je určen začínajícím překladatelům, ať už z řad studentů filologických oborů, či naopak studentů divadelních škol a dalších, kteří mají dostatečné jazykové vybavení a zájem o divadelní texty. Letošní ročník Překladatelské dílny DILIA byl zaměřen na současnou dramatickou tvorbu pro mládež anglicko a německo jazyčné oblasti. Odbornými tutory byli v letošním roce Dana Hábová, Jitka Jílková, Ester Žantovská a Petr Štědroň.

V rámci letošní dílny vznikly čtyři nové překlady. Ukázky překladů byly představeny formou scénického čtení v rámci slavnostního večera s názvem *Divadelní kinder party*, který se odehrál během festivalu VILOmeniny.

„Projekt Překladatelská dílna DILIA si klade za cíl představit českému publiku dosud neuvedené či dosud neobjevené dramatiky a dramaticky vždy z jedné konkrétní jazykové oblasti. Dalším hlavním cílem tohoto projektu je výchova nové generace mladých překladatelů dramatického textu. Překlad dramatického textu je specifickým druhem překladu, který funguje jinak než překlad beletrie, poezie či non-fiction žánrů. Z tohoto důvodu je potřeba mladé překladatele učít tomuto druhu překladatelského umění,“ říká Zdeněk Harvánek, vedoucí Divadelního a Hudebního oddělení DILIA.

Prezentace překladatelské dílny DILIA byla letos navázána na projekt Malého divadla České Budějovice Trojč(t)ení, jehož cílem je představit odbornému publiku i veřejnosti současné zahraniční hry pro děti a mládež. Na projektu letos s Malým divadlem spolupracovali brněnský Buranteatr a plzeňské Divadlo Alfa.

V rámci slavnostního večera, který dvanáctý ročník překladatelské dílny zakončí, byly představeny níže uvedené hry a nechybělo ani pohoštění a diskuse s odborníky.

PROGRAM

O PERNÍČKOVÍ (DAVID WOOD)

překlad: Martin Světlík, tutor: Ester Žantovská
režie: Gabriela Ženatá
hrají: herci Buranteatr Brno

Čerstvě upečený perníkový panáček Perníček se na jedné staré kredenci setkává s jejími dalšími obyvateli... Pohádkový muzikál Davida Wooda populární nejen v Anglii, ale i ve Spojených státech, v Austrálii, na Novém Zélandu, Finsku, Belgii či Švédsku.

KOSTLIVEC V PŘEDSÍNÍ (DAVID GREIG)

překlad: Jan Strýček, tutor: Dana Hábová
režie: Petr Hašek
hrají: herci Malého divadla

Kostlivec v předsíní je příběhem Ducati „Duck“ Macatarsney, šestnáctileté holky ze skotského městečka Kirkcaldy.

PANNA NEBO OREL (KATJA HENSEL)

překlad: Karolína Kotrbová, tutor: Petr Štědroň
režie: Janek Lesák

hrají: herci Malého divadla

Patnáctiletý Christopher se právě vrátil zpět do školy ze čtyřtýdenního pobytu v nápravném zařízení pro mladistvé.

ŠMIK A ŠMAKOVÁ ANEB HONBA ZA LÁSKOU (JÖRG ISERMAYER)

překlad: Lenka Červená, tutor: Jitka Jílková
režie: Andrea Ballayová, Petra Kosová, Petr Vydareň
hrají: herci Divadla Alfa Plzeň

Pan Šmik má detektivní kancelář, a v ní svoji asistentku, paní Šmakovou.

Projekt Překladatelská dílna DILIA 2016 vzniká za podpory Správní rady DILIA.

DK

PODZIMNÍ DÍL 8@8

20. listopadu proběhl další díl cyklu scénických skic 8@8. Hru italské autorky písničičky Maxi Obexer, s názvem *Ilegální pomocníci* představila režisérka Tereza Říhová.

Maxi Obexer ve své hře *Ilegální pomocníci* vychází z autentických rozhovorů, které vedla s lidmi z Německa, Švýcarska a Rakouska. Ke slovu se dostane alpský sedlák, soudce, student nebo středoškolská profesorka, lidé ze středu společnosti, kteří se rozhodli

konkrétně pomoci uprchlíkům. Jsou to lidé, kteří by jinak nikdy nejednali protizákonně, a přesto se svými činy, které jsou motivovány přirozenou snahou pomoci bližnímu v nouzi, ocitají na hranici legality. Rozhodli se skončit s pouhým přihlížením a aktivně se zapojit do pomoci lidem, kteří se po strastiplné pouti z krizových oblastí tohoto světa dostali do Evropy – místo demokraticky organizovaného azylového řízení jsou však nadále existenčně ohroženi a konfrontováni s čím dál agresivnějšími nástroji uzavírání hranic. Obexer se snaží ozřejmit jednotlivé příběhy z mnoha stran, cituje platné zákony (Dublin I a II), Všeobecnou deklaraci lidských práv a další autentické materiály a prokládá jimi útržkovitá vyprávění svých postav – jsou v nich etická rozhodnutí a nejistota, jedná-li správně, výseky z líčení jednotlivých konkrétních příběhů pomoci a s nimi spojené osobní pocity a politické přesvědčení. Hra je vášnivou obranou lidské důstojnosti a individuální zodpovědnosti v době tzv. uprchlické krize a zároveň aktuální výzvou k zamyšlení se nad otázkami podoby evropského humanismu.

Tato hra byla německou rozhlasovou stanicí WDR uvedena jako rozhlasová hra, její jevištní premiéra se konala v rakouském divadle Schauspielhaus Salzburg v lednu 2016. Maxi Obexer je německy píšící dramatička italského původu (pochází z Brixenu), která se tématu migrace ve svém díle soustavně věnuje. Dokládá to zejména její dosud nejuvážnější hra *Loď duchů* (*Geisterschiff*, prem. 2007) čerpající námět ze skutečné události: v roce 1996 u jižního pobřeží Sicílie ztroskotala loď s 283 uprchlíky, kteří všichni zahynuli. Rybáři, kteří tahají ze sítě mrtvá těla, jsou konfrontováni s vládními opatřeními na utajení případu před veřejností.

Scénická skica proběhla ve spolupráci Divadla LETÍ a Drama Panorama: Forum für Übersetzung und Theater e. V. z Berlína a je součástí plánovaného mezinárodního projektu „Útočiště Evropa“ zabývajícího se situací Evropy v době migrační vlny.

Scénické čtení se uskutečnilo v rámci Pražského divadelního festivalu německého jazyka a podpořil jej Goethe-Institut a Správní rada DILIA. Překlad hry, který je k dispozici v DILIA, vznikl za podpory Nadace Český literární fond.

Večera se zúčastnila také sama autorka a společně s aktivisty z Hate Free Culture, Open Society Fundu a autonomního sociálního centra Klinika vedla tematickou diskusi.

MŠ

BERLINER THEATERTREFFEN 2017 – OPEN CALLS!

Berlínské Theatertreffen 2017, které proběhne ve dnech 5.–21. 5. 2017, zveřejnilo výzvy pro divadelníky, dramatiky a novináře, kteří by se chtěli zúčastnit festivalových programů Stückemarkt, Internationale Forum a Theatertreffen-Blog.

Stückemarkt Berliner Theatertreffen: Open Call 2017

Stückemarkt Berliner Theatertreffen hledá nový inovativní divadelní jazyk a rozličné formy autorství. Festival vyzývá divadelníky a autory z celé Evropy, aby na festival přihlásili své nejnovější hry nebo již hotové projekty. Hlavním aspektem díla má být jazyk. Berlínský Stückemarkt, jako platforma pro kriticko-estetický diskurz, chce zkoumat především politický aspekt psaní. Z přihlášených her a projektů porota vybere pět prací, které budou prezentovány v rámci Stückemarktu. Vítěz obdrží odměnu 7 000 EUR.

Uzávěrka přihlášek: 1. prosince 2016

International Forum: Open Call 2017

International Forum je dvoutýdenní program určený pro profesionální divadelníky do 35 let. Program obsahuje workshopy s umělci pozvanými na festival, účast na představeních v rámci Theatertreffen a Stückemarktu a účast na Theatertreffen-Camp. Účastníci fóra obdrží grant.

Uzávěrka přihlášek: 15. prosince 2016

Theatertreffen-Blog: Open Call 2017

Informace a podmínky pro přihlášení budou zveřejněny v prosinci 2016 na webových stránkách festivalu Theatertreffen.

Více informací a přihlášky do jednotlivých programů naleznete zde: http://www.berlinerfestspiele.de/en/aktuell/festivals/theatertreffen/ueber_festival_tt/aktuell_tt/start.php

HE

CENY DIVADELNÍCH NOVIN UDĚLENY

Divadelní noviny udělily 9. října v pražském Divadle Alfred ve dvoře pošetnácté Ceny Divadelních novin za inscenační díla v sezoně 2015/2016. Ceny, které jsou tradičně považovány za bilanci právě uplynulé sezony, se udělují jednotlivcům nebo tvůrčímu týmu za mimořádné počiny – umělecké výkony v libovolné divadelní profesi v sedmi kategoriích.

V kategorii Činoherní divadlo získal ocenění Dušan David Pařízek za režii inscenace *Kauza Schwejk* v pražském Studiu Hrdinů, která vznikla v koprodukcii s přehlídkou Wiener Festwochen a německým divadlem Theater Bremen. V oblasti alternativního divadla zabodovaly Kamila Polívková a Tereza Hofová za autorství inscenace *Skugga Baldur* ve Studiu Hrdinů. V kategorii hudebního divadla byli oceněni dirigent Marko Ivanović a režisér Jiří Heřman za inscenaci *Epos o Gilgamešovi*.

Dido a Aeneas v Národním divadle Brno. Vítězi v kategorii tanečního a pohybového divadla se stali režisér Petr Boháč a performerka a choreografka Cécile Da Costa za inscenaci *Vypravěč*. Ta měla v produkci Spitfire Company premiéru v březnu v pražském Paláci Akropolis. Za loutkové a výtvarné divadlo byli oceněni Radek Malý, Vít Peřina a Michaela Homolová za inscenaci *Čechy leží u moře*. Uvedlo ji Naivní divadlo v Liberci. Cenu za publikační počín v oblasti divadla převzal Zdeněk Merta za fotografie v publikaci *Divadelní pouť 1985–1989*, kterou loni vydala Retro Gallery. Za nejlepší herecký výkon bez ohledu na žánry byl vyhlášen Ivan Trojan za herecký výkon Andrewa Maxwella v inscenaci *Vzkříšení*, kterou vytvořil v Dejvickém divadle v Praze.

Kulturní čtrnáctideník pro divadelníky a jejich diváky zvaný Divadelní noviny oceňoval nejlepší počiny pošetnácté. „Porotu sestavila redakce z členů Společnosti pro Divadelní noviny a spolupracovníků. Dvoukolového hlasování se zúčastnilo 21 porotců,“ popsal šéfredaktor Divadelních novin Josef Herman. V prvním kole mohli hlasující v každé kategorii navrhnout tři nominace, do druhého postoupily tři počiny, které získaly nejvíce nominací. O vítězi se rozhodlo hlasováním po rozpravě poroty. Ceny nejsou spojeny s finančním ohodnocením. Laureáti vždy získají výtvarná díla, pokaždé od jiného výtvarníka. Letos své linoryty poskytla ilustrátorka Magdalena Rutová, autorka komiksu v aktuálních číslech Divadelních novin. Ocenění byla předána ve spolupráci s týmem divadla Alfred ve dvoře, doprovodný program připravili herci a hudebníci účinkující v inscenaci Mutus Liber souboru Handa Gote Research & Development.

MŠ

ZEMŘEL LEGENDÁRNÍ DRAMATIK EDWARD ALBEE

Legendární dramatik Edward Albee, který je považován za jednoho z nejvýznamnějších autorů své generace, zemřel ve věku 88 let. Trojnásobný držitel Pulitzerovy ceny podlehl náhlé nemoci a zesnul ve svém domě v Montauku.

První Albeeho hra *Stalo se v Zoo* (*The Zoo Story*) vyšla v padesátých letech. Je o dvojici mužů, kteří se náhodně setkají na lavičce v parku uprostřed New Yorku. Její nesmířlivý konec udal tón Albeeho pozdějšímu dílu, jež je často ke svým hrdinům drsné a nekompromisní.

Jeho nejznámější hra je bezesporu *Kdo se bojí Virginie Woolfové?* Intimní portrét tékavého manželství mu zajistil slávu a častá srovnání s velikány jako jsou například August Wilson, Arthur Miller nebo Tennessee Williams. Z hry v roce 1966 vznikl kultovní film s Richardem Burtonem a Elizabeth Taylor v hlavních rolích, kteří byli oba za ztvárnění ústředního páru nominováni na Oscara.

Přestože hra vznikla již léta předtím, film jako takový byl přijíman s velkou kontroverzí kvůli britkému jazyku. Společnost Warner Bros tehdy film opatřila přístupností od 18 let, přestože to v té době bylo spíše neobvyklé řešení. Albeeho dílo provokuje jako žádné jiné.

V roce 2008 v jednom interview prohlásil: „*Když už člověk zaplatí drahé vstupné do divadla, mělo by ho to skutečně zasáhnout. Divadlo by vás mělo donutit přemýšlet o vašich hodnotách a nahlodat vás. V nejlepším případě by měl divák odcházet s pocitem, že se mu přihodilo něco zásadního. Mělo by ho to*

změnit, nebo alespoň donutit o změně přemýšlet. Ale když člověk odchází pouze s myšlenkami na to, kde sakra zaparkoval, je to prachspřstá ztráta peněz.“

Úmrtí Edwarda Albeeho je velká ztráta pro současné světové drama.
(zdroj: www.cnn.com)

Hry Edwarda Albeeho dostupné v DILIA:

Kdo se bojí Virginie Woolfové

Stalo se v Zoo

Smrt Bessie Smithové

Křehká rovnováha

Všechno je v zahradě

Pobřeží

Tři velké ženy

Dáma z Dubuque

Pískoviště

Balada o Enspíglovi, krásném Peříčku a tlusté Pompaně

Okupantka

DK

ZEMŘEL ANDRZEJ WAJDA

Jedna z největších postav světové kinematografie, ale také divadelní režisér a dramatik zemřel 9. října 2016.

Narodil se v Suwalkách poblíž litevských hranic. Jeho matka učila na ukrajinské škole, otec se – stejně jako tisíce dalších polských důstojníků – stal za druhé světové války obětí katyňského masakru, spáchaného příslušníky stalinské policie NKVD. Vystudoval filmovou školu v Lodži. Jeho režijní počátky se datují do padesátých let 20. století, kdy vznikla stěžejní díla tzv. polské filmové školy – *Kanály* či *Popel a dýmant*.

Vedle řady zdařilých filmových adaptací významných polských próz, zejména Jaroslawa Iwaszkiewiczze (*Slečny z Vlčí*, 1979) nebo Adama Mickiewiczze (*Pan Tadeáš*, 1999) se stal v 70. a 80. letech přední osobností tzv. kina morálního neklidu, jehož estetikou i myšlenkovými základy byly ovlivněny například snímky *Člověk z mramoru* (1976), *Člověk ze železa* (1981) nebo *Dirigent* (1979). Ty se kriticky staví vůči tehdejší socialistické přítomnosti Polska a budovatelskému nadšení. V 80. a 90. letech natočil další velké filmy – historické fresky *Danton* a *Pan Tadeáš*. V roce 2007 natočil další – pro Polsko (i pro něj) zásadní – film o masakru polských vojáků sovětskou NKVD, snímek *Katyň*. V posledních letech natočil intimní drama *Puškvorec* (2009) a životopisné drama *Walesa: člověk naděje* (2013). Ostatně i v letošních oscarových nominacích má své železko v ohni. V kategorii neanglicky mluvených děl je jeho poslední snímek *Afterimage*, v originále *Powidoky* (*Paobrazy*).

Byl též významným divadelním režisérem. Poprvé v divadle režíroval v roce 1959 v Teatru Dramatycznym v Gdyni hru Vincenca Gazza *Klobouk plný deště* (prem. 1. 5. 1959), nejvíce je však spojován s Teatrem Starym v Krakově a Teatru Powszechném ve Varšavě. Režíroval i mimo Polsko. V roce 1986 připravil v (západo)berlínské Schaubühne Dostojevského *Zločin a trest* (prem. 29. 11. 1986), v roce 1989 v tokijském divadle Benisan pod názvem *Nataša* adaptaci Dostojevského *Idiota*. Tuto Wajdovu dramaturgii uvádělo pod názvem *Nastasja Filippovna* do jara 2016 brněnské Divadlo U stolu (prem. 1. 12. 2012).

Je držitelem řady ocenění, včetně Oscara, kterého získal v roce 2000 za celoživotní dílo. Jako režisér, autor a pedagog ovlivnil skoro čtyři generace tvůrců.

Zdroj: divadelni-noviny.cz

Rozhovor

PETR HAŠEK

NEPODCEŇOVAT,
NEPOUČOVAT
A NEZJEDNO-
DUŠOVAT

Letošní prezentace Překladatelské dílny DILIA je součástí Vašeho projektu Trojč(t)ení. Jak tento projekt vznikl? Co je jeho cílem?

Projekt Trojč(t)ení vznikl v loňském roce u nás v Malém divadle v Českých Budějovicích, kde jsme si společně s Jankem Lesákem a Natálií Preslovou řekli, že se otevřeme světu a každoročně oslovíme dvě partnerská divadla, se kterými představíme ve formě inscenačních skic současnou zahraniční dramaturgii pro děti a mládež. Seznamujeme tak sebe a naše diváky s tím, co se píše pro mladého diváka za hranicemi a zároveň s dalšími divadly podobného zaměření.

Jste uměleckým šéfem Malého divadla v Českých Budějovicích, které se zaměřuje na tvorbu pro děti a mládež. Jaký je u Vás v divadle podíl autorských inscenací a inscenací již napsaných her?

Na tuto otázku je velmi jednoduchá odpověď: Jelikož v Malém divadle rázíme zejména autorský přístup k divadlu, tak podíl ryze autorských inscenací je téměř stoprocentní. A to i v případech, kdy se rozhodneme pro již v minulosti zaznamenanou látku (např. Dalskabáty nebo Jak jsem byl Cyrano, Quijote!). Naše interpretace již napsaných textů tudíž bývají velmi volné.

Inscenace zahraničních textů pro dětské publikum tvoří ve většině takto orientovaných divadel pouze minimální podíl. Čím myslíte, že to je?

Divadla pro dětského diváka často operují s nevelkým rozpočtem a kapacitně malými hracími prostory, takže se jim příliš nevyplatí investovat do autorských práv. Divadlo pro mladého diváka v našich končinách bývá velmi často založeno na spontaneitě a hravosti, což nahrává právě ryze autorskému přístupu inscenátorů, kteří si výsledný dramatický tvar raději napíší sami dle svých představ a možností daného týmu. Dalším důvodem

bude i nedostatečná informovanost o textech pro tuto diváckou skupinu, a to je i důvodem vzniku Trojč(t)ení.

V projektu Trojč(t)ení se objevují hry pro dětské diváky ale také hry přímo cílené na náctiletého diváka. Často se setkávám s názorem, že je to u nás často opomíjená divácká skupina. Máte ze svých zkušeností podobný pocit?

Určitě. Na tuto diváckou skupinu se dost zapomíná, protože není lehké ji oslovit a zaujmout. Ale je to spíše dané sebestředností nás tvůrců. My potřebujeme uznání a tato divácká skupina není zrovna ovační, nedává svůj zájem o věc a téma přímočaře znát a spíše ho ukrývá, a proto si možná myslíme, že je těžké vzbudit v nich zájem o divadlo. My v našem Malém divadle se tomuto publiku programově věnujeme a jsme součástí velkého projektu deseti evropských divadel Platform Shift+, kde si již druhým rokem vyměňujeme zkušenosti s prací s tímto publikem.

Je pro Vás jako pro režiséra tvorba pro náctileté publikum něčím specifická?

Nesmí podceňovat, poučovat, zjednodušovat, tabuizovat, brát se příliš vážně a musí být nekompromisní.

Rukou Vám prošly všechny texty letošního ročníku Překladatelské dílny DILIA. Zaujal Vás nějaký více a proč?

Velmi mne zaujal text Davida Greiga *Kostlivec v předsíni* v překladu Jana Strýčka, který je právě určen teenagerům a dle mého skvěle splňuje výše zmíněná specifika tvorby pro náctileté. Tragikomickou, velmi

dynamickou a víceúrovňovou formou rozehrávání několika dramatických plánů pojednává o zásadních tématech pro tuto diváckou skupinu jako je láska, smrt, tělesnost, předsudky a rodinné vztahy – to vše na půdorysu bláznivě-situační „dvěřové komedie“. Příběh náctileté dívky Duky a jejího roztroušenou sklerózou postiženého otce-bývalého motorkáře, kteří se chystají na plánovanou návštěvu sociální pracovnice u nich doma. Paní Linda Underhillová má zhodnotit, jak se jim žije v neúplné rodině, protože z vnějšku se přeci vše jeví jako jasný sociální případ, ale podívali jsme se na svět někdy očima těch, které odsuzujeme...? Velmi umně a přitom lehce napsaný dramatický text, který by slavil úspěch nejen u teenagerů.

Má tedy zahraniční tvorba pro děti co říct i českému publiku?

Zcela jistě, vždy je přeci dobré být otevřený vnějším vlivům a komparovat je se světem svým.

PETR HAŠEK

Absolvent režie na KALD DAMU, je umělecký vedoucí, herec, režisér a zakladatel souboru Geisslers Hofcomoedianten a jejich nezámenitelného nového barokně-divadelního stylu. Mimo svoji režijní činnost (pražské Divadlo Leti, Minor, Palác Akropolis, kladenské Divadlo Lampión, hradecký DRÁK) působí i jako lektor hereckých kurzů v Čechách i zahraničí. V roce 2013 se stal kmenovým režisérem Malého divadla v Českých Budějovicích a od ledna 2014 je uměleckým šéfem Malého divadla.

Premiéry a užití děl

☆ první provedení
🏠 česká premiéra

8. 9. 2016
Národní divadlo Praha; Činohra
ND (Stavovské divadlo Praha)
Anton Pavlovič Čechov
TRÍ SESTRY
Překlad: **Leoš Suchařípa**

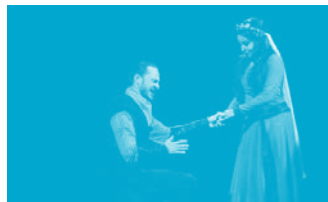
10. 9. 2016
Městské divadlo Brno; Činohra
MD (Činoherní scéna Brno)
Friedrich Dürrenmatt
FRANK V.
Překlad: Jiří Stach

10. 9. 2016
Horácké divadlo Jihlava
Woody Allen
SEX NOCI SVATOJÁNSKÉ
Úprava: Jürgen Fischer
Překlad: Jiří Stach

16. 9. 2016
Moravské divadlo Olomouc;
Činohra Moravského divadla
(Velké divadlo Olomouc)
Juraj Nvota – Michaela
Doleželová
ROBIN HOOD

16. 9. 2016
DISK Praha – Katedra
činoherního divadla
(Česká premiéra)
Alistair McDowall
POMONA
Překlad: **David Košťák**

22. 9. 2016
Divadlo Na Fidlovačce Praha
(Komorní Fidlovačka Praha)
Joe DiPietro
UMĚNÍ VRAŽDY
Překlad: **Adam Doležal**

30. 9. 2016
Divadlo Radost Brno
Vlastimil Peška – Stanislav
Havelka – Petr Chvojka
JÁJA A PÁJA

VÝHODNÉ PROVOZOVÁNÍ HER – ZAPLACENÉ ZÁLOHY

Divadelní oddělení upozorňuje na možnost výhodného provozování her zahraničních autorů, kde již byla zaplacena záloha a dílo lze tedy do vypršení smlouvy provozovat pouze za příslušná procenta honorářů zahraničních autorů (k nim je samozřejmě nutno připočítat procenta pro překladatele, příp. úpravu). Seznam je řazen chronologicky, novinky jsou vyznačeny tučně. Pro amatéry všechny francouzské hry za zálohu 400,- EUR netto na 8% z brutto tržeb, italské a španělské hry za zúčtovatelnou zálohu 300–400,- EUR netto na 8% z brutto tržby.

Synopse zde uvedených her naleznete na internetové stránce www.dilla.cz/synopse.

JMÉNO AUTORA – NÁZEV HRY	% Z HRUBÝCH TRŽEB (ZAPLACENO DO)
David Mamet – Listopad	za 6% netto (12. 11. 2017, profesionální divadla)
Michael Cooney – Habadůra	za 6,5% brutto (31. 12. 2016)
Paula Vogel – Nejstarší řemeslo	75 USD netto za představení (31. 12. 2016, amatérská divadla)
Martin McDonagh – Osířelý západ	za 6,5% netto (do 31. 12. 2016, profesionální divadla)
Bernard Slade – Jen vzpomínky zůstanou	za 6% netto (31. 12. 2016, profesionální divadla)
Bernard Slade – Každý rok ve stejnou dobu	za 6,6% netto (7. 7. 2017, profesionální divadla)
Bernard Slade – Další roky ve stejnou dobu	za 6,6% netto (7. 7. 2017, profesionální divadla)
John Godber, Jane Thorntonová – Barmanky	za 6% netto (28. 2. 2018, profesionální divadla)
John Godber – Vyhazovači	6% netto (21. 5. 2018, profesionální divadla)
John DiPietro – Umění vraždy	7,7% netto z btto (2. 4. 2018)
Dennis Kelly – Sirotcí	7% netto (10. 5. 2018)
Johnnie Mortimer, Brian Cooke – Když kočky nejsou doma	za 6% netto (8. 2. 2020, profesionální divadla)
Reginald Ross – 12 rozhněvaných mužů	6% netto (1. 9. 2018)
Johnnie Mortimer, Brian Cooke – Když kočky nejsou doma	za 6% netto (8. 2. 2020, profesionální divadla)
Reginald Ross – 12 rozhněvaných mužů	6% netto (1. 9. 2018)

Pro usnadnění orientace v synopsích námi zastupovaných her připojujeme ke každé z nich grafické značky, které přiblíží charakter hry, žánr, obsazení atd.

TRHÁK – hry, které doporučujeme zvláštní pozorností, jsou totiž buď horkými novinkami nebo již zaznamenaly velké úspěchy na světových scénách.

KOMEDIE – hry, které je možno zařadit do žánru komedie.

HRY SE ZPĚVY, MUZIKÁLY – hry jednak hudebně dramatického žánru, nebo ty, které alespoň částečně obsahují zpěvy či tance.

HRY DOSTUPNÉ V ELEKTRONICKÉ PODOBĚ – hry, které máme k dispozici v elektronické podobě, a můžeme Vám je proto obratem poslat e-mailem.

KOMORNÍ HRY – hry s malým obsazením, maximálně do čtyř postav.

HRY VHODNÉ PRO AMATÉRY – hry vhodné pro profesionální soubory, ale zároveň dostupné i pro amatérská divadla.

HRY VHODNÉ PRO DĚTI A MLÁDEŽ, POHÁDKY – hry vhodné jednak pro dětské diváky, ale také pro mladé inscenátory, studentská, dětská divadla apod.

LOUČKOVÉ HRY – hry čistě loutkové, nebo i takové, ve kterých spolu s loutkami vystupují i živí herci.

NABÍZÍME České hry

PETROLEJOVÉ LAMPY

Jaroslav Havlíček, Martin Velíšek, Ivan Rajmont

Žánr: dramaturgie

Obsazení: 9–11 mužů, 6 žen

Divadelní adaptace známého českého románu, nadčasovým způsobem nahlízejícího na život přelomu devatenáctého a dvacátého století. Sága dvou rodů, které dominuje osud mladé ženy s neutuchající energií, s jakou se přes všechny rány osudu snaží dosáhnout alespoň kousku štěstí...

Román *Petrolejové lampy* proslavil vynikající stejnojmenný film scénaristy a režiséra Juraje Herze z roku 1971. Autory jevištní dramaturgie jsou Martin Velíšek a Ivan Rajmont. Hlavní hrdinka, maloměstská dívka Štěpka, touží po lásce. Není už nejmladší a není to zrovna krasavice. Bratranec Pavel, její dávná dětská láska, se vrací z vojny. Rodinný statek upadá a bratr to Pavlovi vyčítá. Pavel žádá Štěpku o ruku. Bude to sňatek z lásky, z rozumu, nebo jen pro peníze? Čekají po svatbě Štěpku rozkoše lásky, kupa dětí a šťastný rodinný život? Pavel, milovník všech slastí, které život nabízí, si z vojny nepřivezl pouze vzpomínky...

Dramaturgie je k dispozici jednak ve verzi, která vznikla pro Klicperovo divadlo Hradec Králové, a dále v komornější verzi pro Divadlo Petra Bezruče, která měla premiéru v roce 2014.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

L'ADOVÉ DIVADLO

Ervín Hodulík

Žánr: komedie

Obsazení: 5 mužů, 3 ženy

Divadelní hra o fiktivních denících krasobruslaře Ondreje Nepely, který byl na Slovensku vyhlášený za nejlepšího sportovce 20. století. Po celou dobu své aktivní kariéry však ukrýval tajemství o své homosexualitě, protože v tehdejší totalitní zřízení a značně konzervativní slovenské společnosti bylo naprosto nepředstavitelné toto téma otevřít.

Děj hry začíná vydáním románu *Ladové divadlo*, který napsal na základe Nepelových deníkových zápisků Gustav Mílašek, za značné podpory nezávislého vydavatele Eduarda Poppera. V prostředí velkých vydavatelství a knihkupeckých řetězců se však bez žádaného marketingu neprosadí žádný titul vybočující z běžného rámce prodejnosti. Proto se Eduard rozhodne po vzoru zakladatele anglického punku – Malcoma McLarena, pro velký literární švindl. Aby mohl uskutečnit své plány, musí se ale snížit k nemorálnímu vydírání jednoho z členů vlády skrze kompromitující fotografie, které získal. Kontakt s předsedou strany mu zprostředkuje jeho otec – dlouholetý politik. A tak vzniká nafingovaný literární skandál v přímém přenosu za přispění státních orgánů. S ním přichází i zájem bulvárních médií a také široké veřejnosti. Román *Ladové divadlo* se stává bestsellerem a Eduardova sláva na intelektuálním nebi nezadržitelně stoupá. Později stojí v pozadí založení politické strany Sametové děti, která má být hybatelem blížící se společenské změny. Ale dobře rozběhnutý stroj se náhle zasekne.

Tématem hry je otázka, jakou hodnotu může mít společenská změna, která vznikla na základě vydírání a cílené manipulace. V neposlední řadě dějem celé hry prochází postava samotného Ondreje Nepely, který čtením pasáží z deníků vykresluje obraz člověka, skrývajícího vlastní identitu

před veřejností, protože jako stroj totalitního režimu na medaile prostě nemůže vybočovat z propagandistického obrazu socialistického občana.

Text ve slovenštině v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

MEJDAN NA PÍSKU (1978)

Zdeněk Kaloč

Obsazení: 6 mužů, 6 žen

Na zpáteční cestě z dovolené havaruje letadlo. Část rekreatů spadne do moře, jedenáct katastrofu přežije a zachrání se v pusté písečné roklí na pustém ostrůvku. Čekají na záchranu, která nepřichází. Zásoby jídla a vody se ztenčují. Tato modelová komunita prochází nejrůznějšími dramatickými peripetemi situací a vztahů, které s neobyčejnou pronikavostí zachycují problematiku fungování moci. Situace, oscilující mezi vírou v záchranu a beznadějí, je zkomplikována otevřeným konfliktem po nálezů palubního kontejneru s potraviny.

Příběh *Mejdan na písku* napsal divadelní a televizní režisér Zdeněk Kaloč nejdříve pro jeviště v roce 1978, o rok později byla v Brně natočena televizní verze, která měla být po premiérovém odvysílání okamžitě smazána, díky odvážným lidem však zůstala zachována a patří do zlatého archívního fondu brněnského televizního studia. Četné překlady této dramatické studie mezní situace svědčí o tom, že neobyčejné dílo patřilo ve své době k pozoruhodným novinkám tehdejší dramatické tvorby a bezesporu bylo nejúspěšnější původní hrou písčích režiséra Zdeňka Kaloče.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

DEŇ, KEDY ZOMREL GAGARIN

Viliam Klimáček

Slovensko

Žánr: komedie

Obsazení: 3 muži, 1 žena

L'udstvo už netúži po hviezdach, preto zomiera. Ostala mu len táto planéta a na tej chce každý každého akurát tak ojebať a potom mu podrezať krk.

Dvě utopie s mezirealitou pro tři muže a jednu ženu. Jednotlivé utopie či mezireality (*Hviezdy, Gagarin, Vesmír*) se odehrávají v ideálním světě v duchu EXPO 1958, na přísně střežené vojenské základně z roku 1988 nebo na palubě vesmírného korábu a v řídicím centru na Zemi 2018.

Hrdinka prvního příběhu se narodila přímo ve výstavním areálu EXPO 1958 a objevila mj. antihmotu, která prý na Slovensku pohlcuje vše a ještě se dá skvěle zpeněžit. V druhé části hry jsme svědky debaty vojáka se svým nadřízeným důstojníkem v den výročí dvaceti let od smrti J. A. Gagarina. Třetí část se odehrává v kokpitu vesmírné lodi ISS Europe, modulu Štefánik, kde právě dramaticky ubývá kyslík. Pomůže hlavnímu hrdinovi letové středisko, kde je přítomen nekompetentní ministr obrany, ale i jeho nevěrná žena Táňa? Klimáček svým charakteristickým tragikomickým stylem analyzuje význam „deflorace vesmíru“.

Text vznikl v roce 2014 jako součást projektu slovenského Divadelného ústavu „EÚ očami drámy / ÓDY ČI FRAŠKY“. Cílem projektu byla podpora vzniku nových dramatických textů slovenských dramatiků a dramatiček, které by reflektovaly období spojené s integrací a členstvím Slovenska v EÚ.

Text ve slovenštině v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

SISSI (ÚTĚKY ALŽBĚTY RAKOUSKÉ) ⚡ @

Viliam Klimáček

Slovensko

Obsazení: 8 mužů, 7 žen

Překlad: Sylvie Rubenová

Moderní historické drama, kterému nechybí nic z toho, co charakterizuje královské hry – atraktivita tématu, vznešenost, napětí, humor, láska i smrt.

Životní příběh krásné rakouské císařovny nás fascinuje dodnes. Staneme se svědky klíčových momentů jejího nevydařeného manželství, zásahů její autoritativní tchyně do výchovy dětí, přísné atmosféry dvora s jeho vojenským režimem. Seznámíme se s osudy jejich potomků, především s tragickým příběhem Rudolfa. Odhalíme Sissiny neobvyklé vášně – cvičení, přísné diety, jízdy na koni, cestování, řečtinu... Nahlédneme i do jejich tajných, nenaplněných snů. Ve hře, které nechybí jemně ironický historický nadhled, je Sissi prototypem moderní ženy – samostatné, sebevědomé, vzdělané, krásné a pěstěné. V jejím nitru se však skrývá bolest, frustrace, samota i nejistota, před kterými nedokáže uniknout. Viliam Klimáček hru napsal na objednávku Slovenského národního divadla, kde měla premiéru v režii maďarské režisérky Eszter Novák. Česká premiéra hry proběhne v červnu 2017 v Národním divadle moravskoslezském v Ostravě.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

DIVNÁ DOBA, DIVNÁ LÁSKA, DIVNÉ ŽIVOTY

Viliam Klimáček

Slovensko

Žánr: černá komedie

Obsazení: 2 muži, 2 ženy

Komedie noir pro čtyři herce aneb tři malé hry s dvěma písněmi a jedním ukřižováním.

Jak má dramatik reagovat na vlnu násilí a xenofobie, která zaplavila svět v posledních letech? Kurzor ještě bliká a hra je už v té chvíli neaktuální. Co s tím, když je realita rychlejší a krutější než my? Tato „trojhra“ existuje i proto, že se kvůli tomu odmítám zbláznit.

Hra první: DIVNÁ DOBA – klipová montáž krátkých fragmentů: Spamy z Pobřeží Slonoviny chybnou gramatikou oznamují, že jsme zdědili milion. Muž, převlékající se za ženu, aby jeho syn měl matku. Konspirace nad obálkou časopisu Economist. Frustrovaná žena z nadnárodní korporace se ventiluje xenofobními maily. Konspirace nad časopisem Zahrádkář. Muž s kamarády tajně cvičí boj v lese, aby ochránil svou vlast. Babka s nostalgii vzpomíná na socialismus a dovolenou na Balatonu, zatímco její vnuk se nudí, protože zítra jede zase do Prahy. EU chce klonovat nějakou historickou osobnost, která nás vyvede z krize. V každém státu je o tom referendum. Který velikan nás spasí?

Hra druhá: DIVNÁ LÁSKA – čechovovské minidrama: Anna je dirigentka, Natália hraje na kontrabas. U samovaru vyjde najevo, že Natália dala už dva nástroje do zastavárny a hraje jen ústy. Za peníze kupuje vodku svému muži, aby ji miloval a nebil ji. Natálii chtějí z orchestru vyhodit, ale carský úředník se jí zastane, je to sestřenice jeho ženy. Do retro příběhu vstupuje autor a hovoří o ruském útoku na Ukrajinu a o svých známých, kteří věří Putinově internetové propagandě a taky o bezmocnosti svým psaním ovlivnit svět. Ale aspoň v této hře je autor bohem – zařídí, aby Natálii koupili třetí kontrabas. Skandál, tohle by se v Petrohradě stát nemohlo!

Třetí hra: DIVNÉ ŽIVOTY – scénář fiktivního filmu BUTIK NA KORZE, inspirovaného oscarovým Obchodem na korze. Slovenské městečko, dnes. Xenofobní útoky proti homosexuálům a lesbičkám. Gayové jsou označeni růžovým trojúhelníkem a přichází o svůj majetek a své obchody. Nejlepší je utéct na Mars, kde Holanďani chystají misii... Viktor, majitel butiku, gay, si vezme Annu za formální manželku. Doted žila v lesbickém vztahu s Aniko, bigotní křesťankou, která tají svůj „hřích“, ale ze žárlivosti napíše anonym na falešné manželství. Viktor se oběsí a Aniko se za svůj čin potrestá jako Kristus: přibije si ruku ke stolu. Viktorova duše letí vesmírem – směřuje na Mars...

Text ve slovenštině v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

MILUJEM SVOJ MOBIL

Viliam Klimáček

Slovensko

Žánr: komedie

Obsazení: 4 muži

Potřebujeme ještě přátele, manželky, milence, milenky, když máme své smartfony? Nikdy v dějinách lidstva lidé nekomunikovali tolik jako dnes a možná ještě nikdy nebyli tak osamělí... Bláznivá komedie Viliama Klimáčka řeší nejen erotiku prostřednictvím mobilu, ale i otázku, zda se dá dovolat bohu a co si od něho přát, až po opravdovou svatbu s vaším mobilním miláčkem. Autor svou „road movie“ komedii umístil do starého Cadillacu, v němž čtyři Slováci (řidič, farář, student a manažer) jedou autem Amerikou. Přestože mají dovolenou, každý před něčím utíká – před věřiteli, před manželkou, před sebou samým... a stále telefonuje, telefonuje, telefonuje...

Komedie s podtitulem Americká jízda o ne/komunikaci s okolím i světem jako následek života s technikou a na sociálních sítích místo reálného života se skutečnými lidmi.

Text ve slovenštině v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

VĚCIČKY (2016)

Vanda Zaplatílková Hutařová

Obsazení: 1 muž, 2 ženy

Michal přijíždí na žádost těhotné sestry Kristýny domů, aby vyklidil svůj bývalý pokoj pro její očekávané miminko. Po cestě potká ve vlaku Bohdanu, dívku, se kterou se v dětství oba sourozenci kamarádili. Následně setkání těch tří v domě Kristýniných a Michalových rodičů způsobí, že povstane jemný prach ze všech poliček, hraček, plyšáček a věciček v jejich bývalých dětských pokojíčkách, a odhalí drobná tajemství jejich duší.

Zatímco oba sourozenci žijí už dlouhá léta bez rodičů (ti se odstěhovali do zahraničí) a působí tedy chladně a nepřístupně, Bohdana, která navštěvuje maminku každý víkend, ztělesňuje teplo domácího krbu. Oni jsou mlčenliví, ona upovídána. Oni žijí přítomností, ona ráda vzpomíná:

Bohdana: (trochu zahanbeně) Schovávám si všechny svoje oblečeníčka a věcičky z dětství a tak jsem myslela... (Kristýna na ni zůstane zírat) Mám ráda svoje vzpomínky.

Hra kombinuje civilní situace zaznamenávající střetnutí tří postav, bývalých dětských kamarádů, s groteskními loutkovými výstupy, které se vztahují k jejich vzpomínkám, představám a snům. Právě skrze loutky může divák nahlédnout do nitra postav a třeba i pochopit zdroj jejich jednání v civilních pasážích. Drama bylo inspirováno výpověďmi absolventů herectví Zlínské soukromé vyšší odborné školy umění a vzniklo na náměty dramaturga Vladimíra Fekara a režisérky Anny Petrzelkové.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

NABÍZÍME

PŘELOŽENÉ zahraniční hry

PŘEKLADATELSKÁ DÍLNA 2016

KOSTLIVEC V PŘEDSÍNI (MONSTER IN THE HALL)

David Greig

Velká Británie

Překlad: Jan Strýček

Žánr: činohra (hra pro mládež)

Obsazení: 3 muži, 2 ženy

- Je to příběh o bolesti
- Zoufalství
- Zahanbení a...
- Ostudě.
- Obsahuje taky sex, smrt, ponižování, katastrofu a špetku socialismu, ale nebojte, toho si tam skoro nevšimnete...

Tak uvádí jedna z postav příběh Ducati „Ducy“ Macatarsney, šestnáctileté holky ze skotského městečka Kirkcaldy. Kromě zvláštní přezdívky má Duca tlusté brýle, kvůli kterým nikdo nevidí, že je hezká, zápisník, do kterého píše svůj velký román (něco mezi

Harrym Potterem, Twighlitem a Pánem prstenů), motorku v předsíni, která (jak se ukáže) je klíč ke všemu, ale hlavně tátu s roztroušenou sklerózou. Podle Duce je to úplně v pohodě, ale není si jistá, jestli sociální pracovnice, paní Linda Underhillová, dojde po návštěvě jejich domu ke stejnému závěru.

Velmi netradiční hra pro náctileté publikum předního skotského dramatika a režiséra Davida Greiga. S černým humorem vypráví příběh dcery, motorky a otce se „zanedbatelnou“ nemocí. Hlavní dějovou linkou – návštěvou sociální pracovnice, se prolínají retrospektivy, monologické úvahy jednotlivých postav a rýmované odhovačky šílené kapely. Pro hru jsou typické rychlé střihy. Dialogy jsou psány velmi volně, takže není určeno, kdy co která postava říká a konkrétní situace jdou díky tomu pojmout velmi různorodě. Text je napsán pro pět hlavních postav (2 muži, 3 ženy) a sbor/kapelu (2 muži, 2 ženy, ale jdou zvolit i jiné kombinace), která do textu vstupuje, glosuje ho a plní roli vypravěče. Tento text jde rovněž zredukovat, respektive přiřadit jiným postavám. Nejmenší možný počet herců je tedy 5, největší 9.

Překlad vznikl v rámci Překladatelské dílny DILIA 2016 pod tutorským vedením Dany Hábové.

Text je v elektronické verzi k dispozici v DILIA.

DAVID GREIG, *1969

Skotský dramatik a režisér. Studoval anglický jazyk a divadelní vědu na Univerzitě v Bristolu. Po dokončení studia se stal jedním ze zakladatelů souboru Culture Theatre Company, kde nasbíral jako autor bohaté zkušenosti. Záhy začal spolupracovat s Traverse Theatre, které ve Skotsku svým uváděním současné

dramatiky vytváří ekvivalent londýnského Royal Court Theatre. V roce 2000 Royal Shakespeare Company uvedla jeho hru *Victoria* a jeho jméno se začalo objevovat i na britských jevištích. Přesto však zůstal věrný skotskému divadlu a při založení National Theatre of Scotland se stal jeho dramaturgem. V současné době se angažuje v boji o nezávislost Skotska. Jednotčím tématem jeho her je vliv globalizace na současnou společnost.

PANNA NEBO OREL (KOPF ODER ZAHL)

Katja Hensel

Německo

Překlad: Karolína Kotrbová

Žánr: činohra

Obsazení: 2 muži, variabilní obsazení vedlejších postav

Patnáctiletý Christopher se právě vrátil zpět do školy ze čtyřtýdenního pobytu v nápravném zařízení pro mládívství, nikoliv od Severního moře, jak tvrdí kamarádům. Byl zde kvůli brutálnímu napadení spolužáka. Touží však po novém začátku a snaží se svého cíle ze všech sil dosáhnout. Pravda nicméně brzy vychází najevo a sen o novém a lepším životě se pomalu, ale jistě vzdaluje. Při popichování spolužáků, jejich narážkách a všeobecných problémech se Christopher snaží zůstat v klidu a nenechat se vyprovokovat. Ve vypjatých momentech ovšem přichází ten Druhý, jeho druhý já. Ten, který provokuje, sabotuje a je zlý. Christopher se spolu s Druhým čím dál častěji nacházejí v nesmírně vypjatých situacích a budoucnost jich dvou, i všech ostatních, je v čím dál větším ohrožení. Téma rozdvojení osobnosti je zde pojato s nadhledem,

i citem a pochopením zároveň. Zpracování tématu místy připomíná například skvělý film *We need to talk about Kevin* (2011, USA), který se k němu vztahuje podobným způsobem.

Překlad vznikl v rámci Překladatelské dílny DILIA 2016 pod tutorským vedením Petra Štědrone.

Text je v elektronické verzi k dispozici v DILIA.

KATJA HENSEL

Herečka a autorka Katja Hensel se narodila v roce 1967 v Hamburku, kde také později vystudovala herectví na hamburské Schule für Schauspiel. Je spoluzakladatelkou několika souborů, například skupiny Laborla Vache. Má za sebou angažmá v mnoha divadlech, mezi něž patří mimo jiné Schauspielhaus Hamburg, Theater Bremen, Theater Freiburg a další. V roce 1998 se podílela na mezinárodní spolupráci v Québecu s Jacques Lessardem a Lou Simardem, která vyústila v úspěšné, mnoho let reprízované představení. Absolvovala několika semestrů scénického psaní na Berlínské UdK. Vyučuje kreativní psaní na univerzitě Heinricha Heineho v Düsseldorfu. Je autorkou několika textů psaných v rámci Evropského kulturního programu, zaměřených na dospívající diváky, jako například EU, Borderliner a dalších.

ŠMIK A ŠMAKOVÁ ANEB HONBA ZA LÁSKOU (SCHNICKSCHNACK UND SCHNUCK AUF DER JAGD NACH DER LIEBE)

Jörg Isermeyer

Německo

Překlad: Lenka Červená

Žánr: hra pro děti

Obsazení: 1 muž, 1 žena

Hlavními postavami hry jsou dva klauni, Šmik a Šmaková. Po seznámení se scénou a oběma představiteli následuje zápletka: pan Šmik si vezme do hlavy, že musí hledat lásku. Rozhodl se totiž, že si založí detektivní kancelář, a jmenuje Šmakovou svojí asistentkou. Pověří jí zařízením kanceláře a odejde si vyřídit nějaké vlastní záležitosti. Po návratu kolegyni nemůže najít, ta se mezitím schovala a na stole mu nechala vzkaz, aby ji hledal. Kvůli dopisující tužce jej však nestihne dopsat, a proto není jasné, že jej psala ona. Pan Šmik si vzkaz přečte a mylně se domnívá, že jej zde nechala láska. Spolu se svou asistentkou Šmakovou pak procestují různé kouty světa a všude se pokouší lásku najít, avšak zdánlivě bez výsledku. Když už se rozhodnou hledání vzdát, uvědomí si detektiv Šmik, že lásku, svou kolegyni, měl celou dobu po boku.

Text způsobem blízkým dětskému divákovi pojednává o hledání spřízněné duše, kterou mnohdy máme na dosah ruky, aniž bychom si to uvědomovali. Toto téma mnohdy zná i dospělé publikum – hra tak má co říci nejen dětem, ale i jejich rodičům. Kromě tématu je

na hře nejzajímavější textová stránka (hry se slovy, slovní hříčky) a autorův zábavný styl, který spoustu věcí vysvětlí, ale nikdy nenudí.

Překlad vznikl v rámci Překladatelské dílny DILIA 2016 pod tuteurským vedením Jitky Jílkové.

Text je v elektronické verzi k dispozici v DILIA.

JÖRG ISERMEYER

Německý dramatik pro děti, pochází z Bad Segebergu, města známého mimo jiné konáním každoročního festivalu Divadelní hry Karla Maye. Autor má za sebou studium psychologie, sociologie a pedagogiky, ale především zkušenost pouličního umělce, která předurčila jeho současnou činnost. Dnes je divadelním pedagogem, režisérem, hercem a hudebníkem. Za svou hru pro děti *Ohne Moos nix los* (angl. *No money, no fun*) obdržel v roce 2009 ocenění Berliner Kindertheaterpreis. O tři roky později pak například vyšla jeho kniha pro děti *Die große Suche* pojednávající o dětské zvědavosti a odpovědích na jejich otázky.

O PERNÍČKOVÍ (THE GINGERBREAD MAN)

David Wood

Velká Británie

Překlad: Martin Světlík

Žánr: hra pro děti

Obsazení: 4 muži, 2 ženy

Děj hry *O Perníčkovi* se odehrává na jedné staré kredenci. Čerstvě upečený perníkový panáček Perníček se zde setkává s dalšími obyvateli: vždy upravenou, elegantní Pepřenkou a kapitánem Slánkou – mlýnkem na sůl, jehož modrobílé pruhovaný vzor mu dodává námořnického vzhledu a který sám sebe vnímá jako mořského vlka. Seznámí se také s panem Kukačkou, který přebývá ve švýcarských kukačkových hodinách. Jeho kukání ovšem poslední dobou za nic nestojí, neboť zápasí s bolavým krkem a hrozí, že ho obyvatelé domu vyhodí do obávané Popelnice. Perníček se ve snaze pomoci panu Kukačkovi musí utkat s obávanou Čajbabou – starým, zapomenutým čajovým sáčkem přebývajícím v konvici ve tvaru chaloupky – a postrachem kredence, samolibým rádoby gangsterem Fešákem Mysákem. Perníček však společně se svými přáteli nakonec zjistí, že ne každý nepřítel je tak nebezpečný, jak se zdá, a že pod rouškou nevrzivosti se může skrývat osamělá duše toužící po přátelství.

Pohádkový muzikál Davida Wooda se od svého prvního uvedení v roce 1976 stal klasikou svého žánru a zaznamenal úspěch nejen v Anglii, ale i ve Spojených státech, v Austrálii, na Novém Zélandu, Finsku, Belgii či Švédsku a v bývalém Západním Německu se stal nejpobulárnějším dětským představením. Podle hry byl v roce 1992 natočen i populární televizní seriál využívající stop-motion animace. Děj muzikálu je z velké části postaven na aktivní interakci

s dětským publikem, přičemž vtipné dialogy založené na slovních hříčkách a chytrém, nepodbízivém humoru mohou pobavit i dospělé obecenstvo. Celé představení je proloženo chytlavými hudebními čísly.

Překlad vznikl v rámci Překladatelské dílny DILIA 2016 pod tutorským vedením Ester Žantovské.

Text je v elektronické verzi k dispozici v DILIA.

DAVID WOOD, *1941

Britský herec a dramatik zaměřující se na tvorbu pro dětské publikum. V tomto žánru je ve Velké Británii často dokonce označován za „národního dramatika“. K jeho nejznámějším a nejúspěšnějším hrám patří pohádkový muzikál *O Perníčkovi* (1976), který se od doby svého prvního uvedení stal klasikou svého žánru. David Wood je rovněž producentem, režisérem, skladatelem, textařem, kouzelníkem a autorem četných knižních a divadelních adaptací pro děti. Za své zásluhy o literaturu převzal v roce 2004 od královny Alžběty II. Řád britského impéria.

DOKUD NÁS MILENKY NEROZDĚLÍ (REPRÉSAILLES, 2015)

Eric Assous

Francie

Překlad: Anežka Svobodová

Žánr: komedie

Obsazení: 3 muži, 5 žen (role Hélène, Jennifer a Evy může hrát jedna herečka)

Stejně jako jejich čerstvě vdaná dcera, i Rosalie a Francis si kdysi slíbili „V dobrém i ve zlém, dokud nás smrt nerozdělí“. A právě ve svatební den jejich dcery rekapituluji svůj dosavadní manželský život. A určitě by se shodli, že mají šťastné manželství, kdyby se právě v tento den neprovalilo, že Francis žije dvojitý život. Má totiž milenkou! Přes nenadálé snahy ukončit svůj románek a zachránit rodinu kolem něj jako miny vybuchují další a další prohřešky; tedy další a další milostné aférky. Celá rodina se ocitá v komickém zmatku, Francise při každé snaze o nápravu postihuje další katastrofa, Rosalie vrací odvetný úder, dceři se za podivných okolností hroutní manželství a další postavy celý děj ještě dál humorně zamotávají.

Brilantní situační komedie plná zvrátů a záměn o tom, kolik milenek je zapotřebí ke zkáze jednoho dlouholetého manželství. Divadelní hra o třech dějstvích, dvou místech a osmi postavách nabízí kromě prostoru pro komediální etudy, také možnost dvojrole druhé ženské hlavní postavy.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA. K dispozici je také verze s úpravami překladatelky, která je přizpůsobena českému kontextu.

ZLOČIN A TREST

Fjodor Michailovič Dostojevskij, Andrzej Wajda

Rusko, Polsko

Překlad: Ladislav Slíva

Žánr: dramtizace

Obsazení: 8 mužů, 1 žena

Dílo klasické ruské literatury v dramtizaci předního světového divadelního i filmového režiséra, která mu dává ráz komorní divadelní hry, soustředěné k základním tématům předlohy. Tím prvním je odhalování vraždy lichvářky a její sestry, které se odehrává v napínavých dialogích Raskolnikova s vyšetřovatelem vraždy Porfirijem Petrovičem, plných zvrátů, náznaků a podtextů, tím druhým pak morální očista, kterou podstupuje Raskolnikov inspirovaný třetí hrdinkou této dramtizace Soňou Marmeladovovou, která se s Raskolnikovem vydá i do sibiřského vyhnanství a vězení.

Zbývající postavy Wajdova přepisu mají v díle sice epizodní roli, ale Wajda je většinou vybavil i jasnými charakterizačními znaky. Tento text byl zatím uveden ve třech inscenacích v divadlech v Ostravě a v Liberci.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

ODYSSEUS NA LAHVÍCH (2011)

Gilad Evron

Izrael

Překlad: Simona Malá

Žánr: činohra

Obsazení: 4 muži, 1 žena

Úprava: Kateřina Menclerová

ODYSSEUS: Haló! Haló! Víím, že slyšíte. Určitě mě taky fotíte. Jsem tu téměř bez světla. Možná máte infračervenou kameru? Možná mě nahrává sám Zeus? Nebo nadržený Humbert? Znáte Nabokova, ne? Lolitu? Podlehnete-li vášni, dožene vás jako Lolitina Humberta. Ona taky páchla, neumývala se. Slyšíte? Musel jsem se rozhodnout, jestli se „Lolita“ hodí do Gazy. Nevěděl jsem, kam v Gaze dopluju a koho tam potkám. Mohl jsem se dostat třeba na střední školu. No jo, ale jak mám na střední přednášet o šukání v hotelu? Ale byl to ruský spisovatel a stvořil postavu, Evropa, který se stává Američanem. Leží v posteli a stříká na Lolitu. Lo, lo, lolita, americká panna. Celá ruská literatura čeká, až ošuká tu plochou, nádhernou, ukřouranou, arogantní Američanku. Lolita Kokakolita. Ale Humbert najednou zjistil, že ani není panna. A že nějaký americký kluk, Charlie, u ní byl na návštěvě, aby mu uzmul tu trofej. Fiasko. Nezůstalo nic. Ruská literatura poslala tu americkou flundru pod sprchu.

Odysseus není ten antický hrdina. Odysseus je učitel. A mnozí ho vůbec nemají za hrdinu. Naopak, mají ho za blázna. Na voru z lahvi se plavil do Pásma Gaza. S knihami. Je totiž přesvědčený, že obyvatelé tohotohle přísně stráženeho a ploty obklíčeného území nepotřebují jen dodávky potravin, betonu a ponožek, ale i literatury. A to přesto, že je to zakázáno! A tak teď stojí před soudem, ale nikdo mu nerozumí.

Hra izraelského autora Gilada Evrona pojednává o střetu dvou odlišných přístupů ke světu a k tomu, co je vlastně potřeba, abychom byli lidmi. Hra *Odysseus na lahvích*, která vyvolává v Izraeli velké vášně, byla představena 29. 2. 2016 v rámci cyklu scénických čtení, který pořádalo Městské divadlo Zlín.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

ŽENA V DOMÁCNOSTI (HUISVROUW, 1999)

Esther Gerritsen

Nizozemsko

Překlad: Andrea Čermák Zbuzková

Žánr: monodrama

Obsazení: 1 žena

Monolog ženy čekající doma na příchod svého manžela, který má, tak jako každý den, dorazit přesně v půl šesté. Co všechno se od rána do té doby odehraje v tiché domácnosti, v novém bytě, kam se právě přestěhovali? A co všechno se za tu dobu odehraje uvnitř jedné ženy, jejíž celodenní povinnosti je připravit večeři?

ŽENA:

Pak ho potkala.

Svého muže.

A tam to skončilo.

Ona skončila.

Protože ho milovala.

...

Brambora.

Brambor.

Jsem sama s bramborem.

Společně jsme jedním vesmírem.

Ráno škrábe žena brambory.

Proč ne.

Když se pak dají do vody.

V jedenáct škrábe brambory na půl šestou.

Tak k sobě jedenáctá a půl šestá patří.

Čas mezi tím se rozplývá.

V tom rozplývajícím se čase existuje ona.

Tam bloumá.

Hra o touze, strachu a potřebách jedné víceméně normální ženy, která žije pro svého muže a pro svou domácnost obklopena vším, co potřebuje i na co si vzpomene. Hra o vnitřních hlasech, které nám našeptávají, co je pro nás nejlepší, o samotě a pocitu naplnění.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

DÁMY, NEPOSLOUCHEJTE! (N'ÉCOUTEZ PAS MESDAMES)

Sacha Guitry

Francie

Překlad: Michal Lázněvský

Žánr: komedie

Obsazení: 7 mužů, 4 ženy

Hlavní postavou konverzační komedie je Daniel. Jeho věk není přesně určen, ale nejspíš je to zachovalý padesátník. Je to muž, o kterého stojí ženy – a který stojí o ženy. Daniel je antikvář. Salón jeho bytu, který je v patře nad obchodem, tvoří jedinou dekoraci komedie. Daniel má o všech svých starožitných „kouscích“ dokonalý přehled a má k nim vztah spíš jako sběratel než jako obchodník. Z tohoto pohledu působí v naší tržní době dost exoticky. Nikdy nesmlouvá a má neustále pocit, jestli neprodává

příliš draho. Je bývalý architekt a Pařížan každým coulem. Nelpí na penězích, zato se (podle slov jedné z postav) příliš zabývá svými ženami. A právě kolem nich se celá komedie točí.

Daniel je podruhé ženatý, resp. právě se chystá podruhé se rozvést. On sám vlastně není záletník, říká, že má vždy puzení se ženou, kterou právě miluje. Což je zřejmě chyba. Ale nedělá z rozchodu tragédii. Bere věci tak, jak přicházejí. Když odejde tato, najde se jiná. Neznamená to ani, že by byl bez citu. Ale stalo se, že jeho (druhá) manželka už podruhé v noci nepřišla domů.

Výchozí situací komedie je právě Danielovo ranní čekání. Krátí si chvíli rozmluvou s publikem. Poměrně dlouhý, ale vtipný monolog přeruší příchod Madeleine. Následuje brilantní dialog, jehož výsledkem je konstatační, že má-li Madeleine milence, měla by si sbalit kufry. Daniel se ovšem nerozčiluje. Děti nemají, a tak se z jeho pohledu jedná o problém pouze praktický. Madeleine si ale není jistá, jestli ona chce měnit. Sbalí si sice kufr a dá ho převézt ke své přítelkyni, ale v tu chvíli se objeví Danielova první žena, Valentýna (básniřka), která by se v tom případě chtěla vrátit zpátky. To probudí Madeleininu žárlivost – a zalekne se i Daniel. Kolem „výměny“ manželek (a jejich zavazadel) dochází k řadě nedorozumění, díky kterým také vyjde najevo, že Valentýna a Danielův přítel Michel, se kterým se nyní zapletla i Madeleine, se kdysi platonicky milovali. V řadě typicky bulvárně komediálních situací se pak všechno co nejsložitějšími cestami vrací do původních kolejí. Daniel se rozhodne, že si svou druhou ženu „ponechá“. Ale přísahá, že už nikdy nebude přikládat žádnou váhu tomu, co ženy dělají, co říkají, ba ani co si myslí.

Kromě půvabné Madeleine a potrhle bohémky Valentýny je tu i několik dalších pitoreskních postav. Například bývalá tanečnice z Moulin Rouge, Julie, která přichází za Danielem jako za antikvářem, ve kterého má důvěru, protože je to její milenc z dávných dob. Přináší mu „do komise“ svůj vlastní portrét, který jí kdysi daroval jeho autor, jistý Toulouse-Lautrec.

Hra byla poprvé uvedena v okupované Paříži roku 1942 a je to tak trochu cítit – jako by se ostentativně odmítala zajímat o to, co se děje venku. Dalo by se říct, že je tu jakýsi nenápadný, ale programový boj proti „blbě náladě“ vtipem, šarmem a lehkostí.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

BEZEJMENNÝ AKT (NAAKT ZONDER TITEL, 2015)

Henk Jan van Harten

Nizozemsko

Překlad: Blanka Juranová

Žánr: komedie

Obsazení: 1 muž, 1 žena

„... umění je lež...“ (Pablo Picasso)

Tessu opustil manžel. Jeho návrh majetkového vyrovnání je jednoduchý: Tessa si nechá být a jemu případně bezejmenný akt od Picassa, který její rodina získala od samotného mistra. Jenže Tessa se nechce vzdát ani jednoho, proto vymyslí geniální plán, jak manžela obelstít a zároveň se mu pomstít. S uskutečněním plánu jí má pomoci James, malíř-padělatel. Ale i James má svůj geniální plán, o kterém Tessa neví. Jak s jejich plány zamíchá nečekané milostné vzplanutí? Dá se takové lásce vůbec věřit? A čemu se vlastně dnes ještě dá věřit?

Komedie pro dva herce ukazuje, jak to dopadá, když se soukromí prolne s obchodem, a zamýšlí se nad tím, co je vlastně pravé a co falešné, ať už v lásce, nebo v umění.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

VRAŽDA NA NILU (MURDER ON THE NILE)

Agatha Christie

Velká Británie

Překlad: Marie Špalová

Žánr: detektivka

Obsazení: 8 mužů, 5 žen

Simon Mostyn právě opustil svou snoubenku Jacqueline a oženil se s její přítelkyní, zámožnou, mladou a okouzující dědičkou Kay Ridgewayovou. Zamilovaná dvojice se rozhodne strávit líbáanky plavbou po Nilu na luxusním parníku. Ale Jacqueline plánuje pomstu a novomanžele pronásleduje až na palubu. Když je Kay ve své kajutě nalezena mrtvá, zdá se, že je všechno jasné. Muselo jít o vraždu a Jacqueline je jedinou podezřelou... tak to tedy alespoň vypadá. Postupně ale odhalíme, že na palubě je celá řada dalších cestujících, kteří měli k zavražděné vztah.

Královna detektivky Agatha Christie opět vytvořila geniální příběh, který nás nutí hádat, kdo je pachatelem, až do poslední chvílky, kdy přichází opravdu nečekané rozuzlení! Přehlídka podezřelých, mrazivé napětí, exotické prostředí, vynikající vykreslení postav a skvělá zápletka – to vše učinilo z *Vraždy na Nilu* jednu z nejznámějších a nejoblíbenějších knih Agathy Christie. K neutuchající oblíbě přispěl i oscarový film z roku 1978 s Peterem Ustinovem v roli Hercula Poirota.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

BERMUDSKÝ ČTYŘÚHELNÍK. SCÉNICKÉ ČTENÍ (BERMUDSKIJ KVADRAT. ČITKA NEPOSTAVLENNOJ PJESY)

Anna Jablonská

Ukrajina

Překlad: Erika Čapková

Obsazení: 8–12 mužů, 5–7 žen (variabilní)

Hra o lásce, divadle, hvězdách, víře a poezii. Poetická hra o dramatech na divadle i v životě.

Byla jednou jedna dívka. Chtěla se stát herečkou, ale říkali jí, že je na to příliš chytrá. A tak psala básně. Toužila po lásce, protože tušila, že láska je počátkem všeho. Její příběh na jevišti vypráví i režíruje několik postav zároveň. (A Dívka je většinou loutkou, se kterou si všichni pohrávají, dokud a pokud jim to dovolí.)

Text poskytuje inscenátorům dostatek volnosti. Jedná se o experimentální tvar, jakési divadlo na divadle, resp. scénické čtení na divadle. Záměrně není zcela zřejmé, co jsou skutečné scénické poznámky a co je součást dialogů. Ve hře vystupuje velký počet postav, ale některé herecké party se nepřekrývají, a proto je může odehrát jeden herec nebo herečka. Předepsaný je tvar scény (čtverec) a hudební žánr, případné tempo.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

PO KONCI SVĚTA (AFTER THE END, 2005)

Dennis Kelly

Velká Británie

Překlad: Tomáš Loužný

Žánr: činohra

Obsazení: 1 muž, 1 žena

Mark zachrání Luisu před jistou smrtí, protože ji miluje a ukryje se s ní v protiatomovém krytu. Všude kolem zuří jaderná válka. Alespoň tak to Mark Louise tvrdí, ta o tom však začne brzy pochybovat. Jenže odporovat Markovi se nevyplácí.

Dennis Kelly svými svižnými dialogy graduje atmosféru až ke klaustrofobické nenesitelnosti. Z oblíbené a silné ženy se stává oběť a z introvertního muže násilník, co nezná hranic. Civilizační nánosy morálky a slušnosti v izolaci rychle mizí a mezi mužem a ženou dochází doslova k bitvě o přežití.

Premiéra hry mladého britského autora proběhla v roce 2005 v londýnském Bush Theatre.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

OTEC A SYNDROM ABSTINENCE (PERE ET MANQUE, 2015)

Pascale Lécosse

Francie

Překlad: Jaromír Janeček

Žánr: komedie

Obsazení: 2 muži, 2 ženy

Pierre a Margot. Už více než dvacet let jsou spolu. Margot je profesorka klavíru, Pierre známý herec a režisér. Vedou harmonický a poklidný život. Všechno se zdá být v pořádku až do chvíle, kdy neznámá žena jménem Anna zazvoní u jejich dveří, aby tam nechala pro Pierra text divadelní hry... Někdy stačí jen málo, aby bylo všechno jinak. Jisté je, že zdání mnohdy klame. Mezi smíchem a slzami nám jejich často prudké, často hořké výměny názorů něco připomínají... Náš vlastní příběh, náš vlastní život?

Hra *Otec a syndrom abstinence* slaví v současné době úspěchy v Paříži.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

ALL MY DREAMS COME TRUE. ⚡@👤 DISNEYOVKA O DEPRESÍCH A POHÁDKÁCH (ALL MY DREAMS COME TRUE. ET DISNEYDRAMA OM DEPRESSION OG EVENTYR, 2013)

Christian Lollike

Dánsko

Překlad: Jana Michalíková

Žánr: činohra (disneydrama)

Obsazení: 1 muž, 1 žena

Princ: Co děláš? Ty utíkáš, Sněhurko?

Sněhurka: Jsem teď někdo jiný.

Princ: Já vím, co TO je. Nejsem to já? Zámek a kočár? Znuděnost. Sedět pořád vedle stejného muže. Je to ono? Představovat si, že vedle něj budeš sedět po zbytek života. Je to ono?! Je to strach ze závazků, z volby, Sněhurko, strach říct ano, naplno a bezzbytku, co, Sněhurko? Bez ironie. Bez sarkasmu. Je to ono?! Vzdát se představ o jiném životě. Vzdát se svojí otevřenosti a flexibility. Moc se vždycky chopit příležitosti, když se náhodou naskytne něco lepšího? Ale já tě miluju, Sněhurko.

Sněhurka: Já musím. Jsem teď někdo jiný.

Disney do našich životů vnesl nejen nevkusnou animaci, ale i naivní ideály o světě, ve kterém žijeme. „A“ by chtěla být jednou z princezen, o kterou se postará slepě zamilovaný princ. „B“ by chtěl být Aladinem, jehož kouzelná lampa mu pomůže dosáhnout čehokoliv. Jenže život takový není, nemají nic z toho, co by chtěli, a proto mají depresi. Vytváří si tedy svět, který

do Disneyho universa vnáší naši každodennost. Sněhurka trpí posttraumatickým šokem, šťastný život až do smrti je nudný a plný nicnedělání a Strýček Skrblík sice plave v penězích, ale radši by si sehnal nějakou zamilovanou husičku a vnesl do svého života trochu emocí.

Nekompromisní hra Christiana Lollikeho odhaluje umělé ideály, které nám prodávají velké korporace, a ukazuje, že život rozhodně není pohádka.

Hra měla v srpnu 2013 úspěšnou premiéru v dánském Aarhus Teater, německá premiéra se uskutečnila v květnu 2014 v Staatsschauspiel Dresden.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

BASKERVILLE (2015)

Ken Ludwig

USA

Překlad: Dana Hábová

Žánr: komedie

Obsazení: 2 muži, 1 žena

V komediální verzi Psa baskervillského hrají kromě Holmese a Watsona zbývajících 35 rolí dva herci a jedna herečka na víceméně prázdné scéně, zato s vynalézavým využitím (recenzenti chválí režii) hudby, zvukových efektů (vlak, pes, víchra...), převleků (např. jeden herec sám odehraje dialog pomocí střídání klobouků), rekvizity létají „ze stropu“, herci mizí v propadlišti, vstupují do obrazových rámců, na plátně se promítá významný dopis či hrozivá blata...).

Pro jiné jazykové verze je poněkud nešťastné, že vtípnost několika postav je založena na legrační výslovnosti (španělský recepční, německá pokojská, švédská hospodyně...).

Hned v úvodu zadává pes baskervillský barona Charlese Baskervilla (Charles na zápraží, vrčení, tma...).

Případ se dostane k Holmesovi, neboť z Ameriky přijíždí Henry, hlavní dědic (trochu karikatura jinak sympatického Texasana). Po krátkém pátrání v Londýně (Holmes v opeře, hotelu, tajemný muž, bodrý detektiv ze Scotland Yardu, dva kluci/pomocníci...) vyšle Holmes Watsona na panství, aby na Henryho dával pozor. Setkání se sousedy – praštný lovec motýlů Stapleton a jeho krásná sestra (Henry se zamiluje), strašidelný správce/hrbáč s hospodyní, uprchlý trestanec Victor na blatech...

Po rozmanitých potyčkách a honičkách Holmes odhalí, že Stapletonova sestra je vlastně manželka a on je hlavní podezřelý, neboť je vzdálený příbuzný a po smrti Henryho by dědil on. Právě Stapleton vycvičil a namaskoval obřího psa, kterého však Holmes s Watsonem zastřelí a prchající Stapleton zhyne v močálu.

V opeře na Falstaffovi se hrdinové radují ze šťastného konce (Henryho zasnuby...), v tom však pěvce kdosi probodne, operou otřese výbuch a Holmes se radostně vrhá na nový případ...

Text je v elektronické verzi k dispozici v DILIA.

MAHÁBHÁRATA ŽEN (LE MAHÁBHÁRATA DES FEMMES)

Madavane K.

Indie / Francie

Překlad: Helena Haraštová (Michková)

Žánr: činohra

Obsazení: 1 muž, 2 ženy (řada vedlejších postav)

MLADÁ ŽENA

Znalá jsem všechny rostliny i keře v naší zahradě. Hlavně ty divoké. Byli to mí jediní druhové. Svěřovala jsem se jim se všemi svými tužbami. Moje sestra byla příliš malá a nemohla mi rozumět. V naší obrovské zahradě za domem jsem trávila celé dny. Svět venku jsem neznala. Byla jsem

dokonale šťastná. Jednoho dne, když jsem si hrála s keři lilku, mě zavolał můj bratr. Neslyšela jsem ho. A když jsem se konečně rozhodla, že se otočím, keře mě nechtěly pustit. Začaly mě tahat za sárí, které se tím pádem roztrhlo. „Prosím, nechte mě jít, už se musím vrátit, přijdu zase zítra.“ Můj starší bratr mě uslyšel. Pomyslel si, že jsem s milencem. Spolu s ostatními bratry vkročil do zahrady, chtěli nás zabít. „Pozdě,“ řekla jsem jim. „Zrovna skočil přes zeď. Nikdy ho nechytíte. Podívejte se, utekl vám!“ Ach! Jak byli směšní, ti mí ochránci. Uvěřili mi. Překypovala jsem radostí. Smála jsem se, když jsem se na ně dívala. Smála jsem se, i když mě potom přivazovali ke stromu. Vztyčili hranici. Ani zoufalé prosby mé matky, ani slzy mé sestry, ani můj vlastní pláč na ně neměly vliv. Měla jsem být upálena, aby byla zachráněna čest mé rodiny. A moje panenství bylo odváto spolu s pachem mého masa, zavrženého, zraněného povýšeností a barbarismem. S posledním svým vydechnutím jsem své bratry proklela. „Ať je toto pokolení navěky zatraceno! Za tento zločin zaplatíte neštěstím svých synů! Budu vás pronásledovat všude, za oceán i moře. Vašich výčitek svědomí si budu považovat, nad mukami, která budete prožívat, budu jásat!“ Můj poslední obrázek z tohoto světa byl pohled na moji sestřičku. Kapka rosy ve zmatených očích, které se ze všech sil snažily najít smysl pro její bolest. Slzy mé matky proudily jako vody Gangy. Neměly moc ten plamen uhasit.

„Staroindický epos *Mahábhárata* tvoří pověsti, mýty a lidová vyprávění, která stojí v základech indické kultury. Patří tyto zaprášené příběhy minulosti? Nebo se nějak ozývají i v současnosti? V odpověď na tyto otázky napsal Madavane K. svůj text, v němž se do příběhů současných postav prolínají dávné příběhy. *Mahábhárata žen* je hra syrově dramatická i poeticky obrazivá a přináší autentický vhled do indické kultury.“ (Kateřina Menclerová, dramaturgyně Městského divadla Zlín)

Mahábhárata žen byla představena 16. května 2016 v rámci cyklu scénických čtení, který pořádalo Městské divadlo Zlín.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

ROKENROL NA HRADĚ (CHATEAU HIPPIE. DOUBLE MONOLOGUE-FICTION, 2008)

Aurélie Morel

Francie

Překlad: Kateřina Neveu

Žánr: dvojitý fiktivní monolog

Obsazení: 1 muž, 1 žena

JANA

*Už jenom šest dnů. Dnes je 15. ledna 1990. Budu vítat Franka Zappu!
Kdo jsem?*

*Jana, dvacet let, Češka, ne příliš nadšená studentka biologie,
která sní o tom, že se stane kreslíčkou,
potají jsem kreslila po nocích,
a snila o útěku na Západ.*

Přes den jsem si hrála na malou hodnou studentku.

Byla jsem vzorná.

Skoro vždycky.

Pár politicky nespolehlivých přátel.

Pár politicky nedoporučených knížek.

Pár...

*Zakázaných koncertů, jointů, zakázaných politických mítinků, tisk několika
zakázaných textů!*

*Snila jsem o Americe, četla potají texty Timothy Learyho, papeže LSD,
které se vydávaly v nečitelných uhlíkových samizdatech, poslouchala
jsem potichu Rolling Stones, Pink Floyds, Velvet Underground, Lou Reeda
... a Zappu!!!*

Praha, Československo, leden 1990. Václav Havel byl po sametové revoluci a pádu komunismu zvolen prezidentem přechodné vlády. V jeho týmu jsou bývalí disidenti, intelektuálové, hipísáci, umělci a studenti, kteří se aktivně zapojili do hnutí proti totalitnímu režimu. Rockový fanoušek Václav Havel pozval na návštěvu Franka Zappu. Chce z něj udělat vyslanec československé kultury ve světě. Zappa má přijet za sedm dní. Dvacetiletá studentka Jana, která je součástí hradního týmu, návštěvu Franka Zappu v čerstvě porevoluční Praze připravuje. Na druhém konci města je Gustav, zaměstnanec STB, přesvědčen, že pád komunistického režimu je pouhý vtip a že se zase brzy vše vrátí do normálu. Svým osobitým stylem pokračuje tedy v tvorbě spisů a psaní záznamů na „podvrtné elementy“.

Divadelní hra *Rokenrol na Hradě* je dvojitým fiktivním monologem Jany a Gustava. Hra měla premiéru v pařížském divadle Theatre du Temps. Francouzský originál hry četla v dubnu 2015 v Knihovně Václava Havla sama autorka.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

JATKY

Slawmir Mrozek

Polsko

Překlad: Ladislav Slíva

Obsazení: 4 muži, 2 ženy

Původně rozhlasová hra, která však byla po menší úpravě mnohokrát inscenována i v divadlech.

Hlavní postavou je mladý houslista, kterého jeho matka cepuje, aby neustále cvičil a stal se hvězdou koncertních pódíí, a přitom ho zavírá jen doma. V protějším domě bydlí flétnistka, která hraje v otevřeném okně. Ta mladíka zaujala a v jeho fantazii se zrodil celý další příběh: Využije matčiny nepřítomnosti, pozve flétnistku k sobě, zahrají si spolu a mladík se nechá vyprovokovat k milostným hrátkám. Na jejich samotném počátku

je však překvapí vracející se matka, předvede flétnistce, jak ovládá svého slabošského synáčka a vypoklonkuje ji tak z domu. Houslista přimaluje na bustu Paganiniho, kterou mu matka nainstalovala do pokoje, vousy. Paganini tak ztratí svou mramorovou podstatu a ožije. Život skutečný, bez zakletí do mramoru, ho upoutá a na houslistovu žádost mu oplátkou za nabídnutý dále oživující stisk ruky předá svou genialitu. Houslista je ředitelem zdejší filharmonie pozván k vystoupení na oslavě výročí rodného města. Půjde na koncert, ale ten zruší diváci, kteří se změní v bučící stádo dobytka. Paganini se po svém sestoupení do reálného života promění v řezníka, který přijde před koncertem nabídnout houslistovi do šatny čerstvá jatýrka. Ředitel filharmonie sice přišel o koncert, ale protože je zdatný manažer, utvoří s řezníkem a houslistou, kterému se znechutila hudba, neboť v ní není pravda života, spolek, který má za cíl pořádat zcela jiné koncerty – tedy veřejné jatečné zabíjení dobytka. Houslista má být virtuózem těchto koncertů pro býka, palici, sekeru a nůž. Matka i flétnistka ho před prvním „koncertem“ tohoto druhu navštíví v šatně a snaží se jej od celého záměru odradit. On se ohrazuje, že zabíjení je znakem mužnosti. Obě ženy mu odpovídají tím, že může zabít, ale že muži jsou odsouzeni jen k zabíjení, že nikdy nemůžou nikoho zrodit, a tím jsou méněcenní, ledaže by... (nedořeknou, ale myslí tím, „ledaže by zabili sami sebe“). Houslista to pochopí. Ředitel ohlašuje virtuózuův příchod na pódium, ale ten se nekoná... To však řediteli nezabrání obrátit se k publiku a vyzvat někoho z diváků, aby se ujal vykonavatelské role.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

ILEGÁLNÍ POMOCNÍCI (ILLEGALE HELFER, 2015)

Maxi Obexer

Německo

Překlad: Barbora Schnelle

Žánr: činohra

Obsazení: variabilní

Maxi Obexer ve své hře *Ilegální pomocníci* vychází z autentických rozhovorů, které vedla s lidmi z Německa, Švýcarska a Rakouska. Ke slovu se dostane alpský sedlák, soudce, student nebo středoškolská profesorka, lidé ze středu společnosti, kteří se rozhodli konkrétně pomoci uprchlíkům. Jsou to lidé, kteří by jinak nikdy nejednali protizákonně, a přesto se svými činy, které jsou motivovány přirozenou snahou pomoci bližnímu v nouzi, ocitají na hranici legality. Rozhodli se skončit s pouhým přihlížením a aktivně se zapojit do pomoci lidem, kteří se po strastiplné pouti z krizových oblastí tohoto světa dostali do Evropy. Místo demokraticky organizovaného azylového řízení jsou však nadále existenčně ohroženi a konfrontováni s čím dál agresivnějšími nástroji uzavírání hranic.

Obexer se snaží ozřejmit jednotlivé příběhy z mnoha stran, cituje platné zákony (Dublin I a II), Všeobecnou deklaraci lidských práv a další autentické materiály a prokládá jimi útržkovitá vyprávění svých postav – jsou v nich etická rozhodnutí a nejistota, jedná-li správně, výseky z líčení jednotlivých konkrétních příběhů pomoci a s nimi spojené osobní pocity a politické přesvědčení. Hra je vášnivou obranou lidské důstojnosti a individuální zodpovědnosti v době tzv. uprchlické krize a zároveň aktuální výzvou k zamýšlení se nad otázkami podoby evropského humanismu.

Tato hra byla německou rozhlasovou stanicí WDR uvedena jako rozhlasová hra (10. 4. 2015). Její jevištní premiéra se konala v rakouském divadle Schauspielhaus Salzburg (13. 1. 2016), německá premiéra se konala

v postupimském divadle Hans Otto Theater (9. 6. 2016). Další uvedení v německy mluvících zemích jsou plánována.

MAXI OBEXER, *1970

Německy píšící dramatička italského původu (pochází z Brixenu) se ve svém díle soustavně věnuje tématu migrace. Dokládá to zejména její dosud nejúspěšnější hra *Loď duchů* (*Geisterschiff*, prem. 2007), čerpající námět ze skutečné události: v roce 1996 u jižního pobřeží Sicílie ztroskotala loď s 283 uprchlíky, kteří všichni zahynuli. Rybáři, kteří tahají ze sítě mrtvá těla, jsou konfrontováni s vládními opatřeními na utajení případu před veřejností. Na tuto hru volně navazuje i nejnovější dílo autorky – divadelní hra s wagnerovskými ironickými podtextem *Bludní Holanďané* (*Die Fliegenden Holländer*, 2015).

TY TVOJE SNY... (TOI ET TES REVES, 2015)

Antoine Rault

Francie

Překlad: Tereza Kortusová

Žánr: komedie

Obsazení: 1 muž, 1 žena

HELEN: Cestuješ rád?

PAUL: Proč se ptáš na cestování?

HELEN: Nevím. Jen tak.

PAUL: Vlakem to docela jde. Ale z létání mám strach. Vzhledem ke svému povolání naštěstí nemusím cestovat. Mám to do ordinace pět minut pěšky. Máš ráda zahradničení?

HELEN: Ne, proč?

PAUL: Ptala ses, jestli rád cestuju, tak jsem... Na zdraví!

...

ROBERT: Cestuješ ráda?

HELEN: Zbožňuju cestování!

ROBERT: Co bys mi odpověděla, kdybych... ti nabídl, že tě někam vezmu?

HELEN: Roberte! ...

Robert se přiblíží k Helen. Ona se ho najednou zeptá:

HELEN: Máš rád zahradničení?

ROBERT: Já! Bože, jen to ne! Je to hrůza! Nechápu ty lidi, co celé hodiny klečí a hrabou se v zemi. Fuj!

HELEN (celá září štěstím): To je úžasné!

Jedna žena a dva muži. Jsou si k nerozeznání podobní, ale přesto je každý úplně jiný. Bude společensky založené ženě lepším partnerem vysněný hollywoodský herec, nebo její skutečný manžel, obyčejný zubař? Jsme

schopní milovat své blízké za to, jací opravdu jsou, nebo stále jen sníme o tom, že by všechno mohlo být jiné a lepší?

Inteligentní, dojemná, mistrně vystavěná, originální komedie nabízející jedinečnou mužskou dvojroli a spoustu brilantních dialogů.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

ANTOINE RAULT, *1965

Populární francouzský dramatik a romanopisec. Rault má za sebou studia literatury a politických věd a mnoho let zkušeností s prací v politické a obchodní sféře (ghostwriter, PR poradce, tiskový mluvčí). Nasbírané cenné zkušenosti plně zúročuje ve své dramatické tvorbě, v níž se umně a lidsky dotýká velkých historických a filosofických témat (například hlavní postavou jeho první hry *La Première Tête* byl Ludvík XVI. na prahu francouzské revoluce). I ve svých komediálních textech se snaží jít vždy o trochu dál, a nabízí nám tak kromě kvalitní zábavy i příběhy k zamyšlení, ve kterých leckdy nacházíme podobnosti se svými vlastními životy. Zřejmě i proto si získává srdce diváků/čtenářů i za hranicemi své rodné země. Za svou druhou hru *Le Caïman* o francouzském marxistickém filosofovi Louisi Althusserovi se stal v roce 2006 držitelem prestižní ceny Francouzské akademie, od té doby nasbíral ještě několik cen Molière a jeho tvorba se těší oblibě ve Francii i v zahraničí.

V HEJNU PIRANÍ (PIRANHA HEIGHTS, 2008)

Philip Ridley

Velká Británie

Překlad: Jan Hanzl

Žánr: činohra

Obsazení: 4 muži, 1 žena

Je den matek, ale matka Alana a Terryho nedávno zemřela. Oba synové se scházejí v jejím bytě, který chce každý z nich získat pro sebe. Alan by v něm rád bydlel se svým synem Garethem, jehož oblíbenou kratochvílí je týráni bezbranných tvorů, aby mu vynahradil patnáct let otcovského nezájmu. Terry v bytě plánuje komunitní soužití s potřebnými: konkrétně s Medikem, mladíkem oscilujícím mezi návaly sebelitosti a nejen verbální agresivity, a jeho přítelkyní Lilly, která po většinu času ukrývá svou tvář pod šátkem a hovoří špatně srozumitelnou hatmatilkou. Tyto v jádru ušlechtilé plány však pod vlivem značné psychické nestability, až vyšinutosti všech zúčastněných vyústí v několik rvaček, bezpočet ran pěstí, nemálo krve, jeden skroinfarkt a totálně rozmlácený byt. Slabší povahy lze uklidnit tím, že s výjimkou jedné dekapitované panenky na mrtvoly nakonec nedojde. Byť jen o fous.

Hru *Piranha Heights* napsal Philip Ridley v roce 2008, a když ji v roce 2014 upravoval pro účely nového nastudování, byl sám překvapen tím, jak některé její motivy nabraly v mezitím na aktuálnosti. Jeho drsná groteskní vize toho, co může u mladých lidí vyvolat absence rodičovského zájmu a perspektivní budoucnosti, se ukázala být nebezpečně blízko realitě. Mnohé brutální scény, které dříve na divadle tolik šokovaly, se už dnes bohužel staly součástí televizního zpravodajství. Hra uzavírá Ridleyovu úspěšnou volnou trilogii zabývající se tématem bratrské lásky, jejímiž prvními dvěma „díly“ byly *Mercury Fur* (česky uváděná pod názvem *Rtut'*) a *Leaves of Glass*.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

CESTA (TRAVERSÉE, 2013)

Estelle Savasta

Francie

Překlad: Jaromír Janeček

Žánr: činohra (lze hrát i jako monodrama)

Obsazení: 2 ženy

Youmna je krásná.

Je jemná a citlivá.

Youmna je dobrá...a cítí vítr.

Youmna není moje máma, ale já bych chtěla, aby byla.

Od narození žije Nour s Youmnou, němou ženou, vyjadřující se vlastní znakovou řečí, kterou miluje jako svoji matku, i když ta jí opakuje, že jí není. Obě se děsí okamžiku, kdy pro Nour přijdou, aby ji odvedli k její vlastní matce žijící daleko v Evropě, v zemi, kde chodí dívky do školy a mohou si vybrat, čím chtějí v životě být. Jednoho dne se ozve bouchání na dveře...

Cesta je příběhem dívky narozené v nesvobodném světě, za kterou vše rozhodla její matka. Hra je velice aktuálním příspěvkem do diskuze o imigrantech.

Představení bylo ve Francii realizováno ve „dvojazyčné“ verzi, francouzsky (Nour) a znakovou řečí (Youmna), což vytvořilo dva paralelní projevy. Text je ale psán tak, že se realizátor může rozhodnout brát v potaz pouze výpověď Nour. Pak je hra chápána jako monodrama.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

ŽABIČKA

Gabriela Zapolska

Polsko

Překlad: Ladislav Slíva

Žánr: komedie

Obsazení: 3 muži, 6 žen, 1 malé dítě (děvče, nemluví, batole)

Helena Bartnická, které říká její muž Žabičko (a ona ho nazývá Rakem), žije s ním a malým dítětem ve zdánlivě poklidném, spokojeném manželství. Krásná mladá Helena je však ráda středem pozornosti a proto neodmítá ani milence, o čemž její muž, který přišel do města z morálně nenarušeného vesnického prostředí, nemá ani tušení. Na život ve městě a v úřadě, kam dochází, si zvykl a zalíbilo se mu i vysedávání v kavárně nad zahraničními novinami, i když žádný cizí jazyk neumí. Prostě rodinný život, plný samého předstírání. Ten ovšem nesnáší Bartnického mladší sestra Marie, již je odporný celý ten svět Bartnických a Heleniných rodičů Milevských, jemuž dominuje starý chlípník Milevský, kterému není ani v jeho pokročilém věku cizí myšlenka na nějaký ten zálet – důležité je jen to, aby se o něm nedověděla jeho žena. Helena má dokonce tu troulalost, že svého nynějšího milence pozve v nepřítomnosti svého muže, služebných i dítěte do vlastního domu. Nečekaně se však vrátí nejdříve Bartnický s Marií, kteří nenašli doma notáře, u něhož chtěli zapsat věno pro Marii. Helena vystrčí svého milence na balkon, a když jej Bartnický na balkonu zpozoruje, namluví mu, že je to milenec sousedky Maněvičové, s níž mají balkon propojený. Dokonce navede Bartnického, aby jejího milence vyvedl schoďštěm z domu. Ten vyjde z balkonu a Marie teprve podle zvuku jeho hlasu zjistí, že je to její snoubenec, kterého si má brát. Upadne do mdlob a těžce onemocní. Ve třetím jednání dojde k odhalení celé pravdy, ale Bartnický se nechá Helenou a jejím otcem uchlácholit. Marie pozná, že její bratr je takový slaboch, kterému nemá ani cenu cokoli říkat a který sebou nechá vláčet, jen aby si zajistil domácí klid, a odejde.

Hra je dalším z kritických obrazů měšťácké morálky, jakých její autorka, klasička polského dramatu, napsala celou řadu (nejznámější je u nás její hra *Morálka paní Dulské*).

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

ŽENA BEZ POSKVRNY

Gabriela Zapolska

Polsko

Překlad: Ladislav Slíva

Žánr: hořká komedie

Obsazení: 9 mužů, 6 žen

Poslední hra polské autorky známé u nás zejména díky častému uvádění její komedie *Morálka paní Dulské*. Hra objevená až v autorčině pozůstalosti je ve srovnání s tím ještě sarkastičtějším obrazem amorálnosti měšťáckých vrstev – v duchu poetiky Andrého Antoina, v jehož pařížském divadle Zapolska jednu sezonu působila jako herečka, a to ovlivnilo celou její následující dramatickou tvorbu.

V centru hry stojí 4 hlavní postavy: První je bezskrupulózní, otevřeně cynická Fila, matka tří dětí, které svěřila do péče na venkově a sama z čistě pozitivních důvodů a bez jakýchkoli citových vazeb střídá milence. Její sestra Reňa, u níž Fila bydlí, žena odloučená od starého manžela dožívajícího v sanatoriu, snažící se zachovávat dekorum počestnosti, což jí ovšem nebrání pořádat opulentní večírky a přijímat lichotky mladičkého advokátního koncipienta Kaswina a s rozkoší jej týrat svou sexuální nedostupností. Ten ovšem po svém dalším odmítnutí z její strany stejně rychle neváhá zamířit ihned do nevěstince. A pak je zde univerzitní pedagog Halský, místní krasavec a donchuán. Ten uzavře s Filou dohodu, že ji v noci navštíví, ale Reňa jim to překazí a sama se pokusí Halského získat. Ale Fila si to nedá líbit a intrikou zhatí její záměr. V závěru Reně poradí, aby si zase zahrála na počestnou v jiném městě, protože tady jí už pšenka nepokvete.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

GABRIELA ZAPOLSKÁ (1857–1921)

Vlastním jménem Maria Korwin Piotrowská, polská dramatička, prozaička a herečka.

Rodiče ji v osmnácti letech provdali za poručíka carského vojska Konstantina Śniezko-Blockého. Gabriela Zapolská se s ním však nechala brzy rozvést, protože se nesmířila s jeho zhýralým životem. Rodiče ji chtěli umístit v kláštere, aby utlumili společenský skandál. Mladá odvážná žena ale raději opustila rodinu a šlechtické zázemi a pod pseudonymem Zapolska přijala angažmá herečky v krakowském divadle. Začátky byly pro mladou Gabrielu Zapolskou velmi těžké, ale po roce dostala roli Nory v Poznani a kritika ji označila za vynikající tragédku. Počátkem 80. let 19. století prožívala Zapolska úspěšnou hereckou kariéru. V době největší herecké slávy se začala Zapolská věnovat i psaní. V letech 1883–1885 otiskl časopis *Przegląd Tygodniowy* její první dva romány *Malaška* a *Kaška Kariatida* – u nás známé pod názvem *Otrokyně hřichu*. Oba romány vzbudily velký rozruch. Získala jimi řadu nadšenců u mladé literární generace a zároveň vyvolala bouřlivé a nenávislné útoky reakční kritiky.

Skandály kolem jejich románů, neohezeně odhalujících většinu dosavadních společenských tabu a všeobecný úzus pokrytectví, podrazily Gabriele Zapolské nohy i jako herečce. Byla nucena ke stálým změnám angažmá. Octla se na mizině a v roce 1888 se pokusila o sebevraždu. Rok 1889 ale přinesl Gabriele Zapolské další vzestup na žebříčku její herecké kariéry, který ji povzbudil ke studijní cestě do Paříže. V metropoli evropské kultury se nejprve protloukala scénami bulvárních divadel, pracovala jako překladatelka, korespondentka a novinářka. Po dvou letech získala angažmá v Antoinově divadle Theatre Libre, které proslulo inscenacemi

velmi odvážných titulů a zaváděním naturalistických inscenačních postupů. Zapolská se v Paříži seznámila s Emilem Zolou, jehož vliv je patrný zejména v jejích prózách. V roce 1895 se Gabriela Zapolská vrátila do vlasti. Hrála na mnoha polských scénách a nepřetržitě psala. V roce 1897 měla v Krakově premiéru s velmi příznivým ohlasem jedna z jejích prvních her *Žabička* a ještě téhož roku v ní Zapolská hrála v Petrohradě.

V roce 1900 se Gabriela Zapolská po řadě nepříznivých kritik vzdala herecké kariéry. Z nouze přijala místo kulturní redaktorky v reakčně orientovaném lvovském deníku. Jeho prostředí jí poskytl námět pro hru *Cvičené duše*. Rok nato se podruhé provdala za divadelního výtvarníka, malíře Stanislava Janovského, a společně s ním založila soukromou divadelní školu. Navzdory povzbudivým výsledkům jí však byla věrná jen rok. V tomto věku už trpěla stále se zhoršujícím zdravím. Roku 1904 se trvale odstěhovala do Lvova a vyjížděla odsud jen čas od času na léčení do lázní.

Divadelní hru *Morálka paní Dulské* napsala Gabriela Zapolská během tří dnů v kritickém stavu. Domnívala se, že jí zbývá do smrti velmi málo času. Hra měla premiéru v Krakově. Během čtvrt roku ji zhlédlo 5000 diváků, což znamenalo obrovský úspěch. Následovaly premiéry ve Lvově a ve Varšavě.

Finančně i morálně povzbuzená Zapolská se odjela zotavit do Itálie. Její manžel založil na její popud Divadlo G. Zapolské a jeho společnost pak hrála *Morálku paní Dulské* s ohromným úspěchem po celé Haliči. Divadlo sklidilo nemalý, ale přece jen již menší úspěch ještě se dvěma následujícími hrami Zapolské, jimiž byly *Čtveřice* a *Skizza*. Poté zaniklo. V době působnosti uvádělo kromě her Zapolské také nejlepší díla světové klasiky i současné dramatiky.

V roce 1910 napsala Gabriela Zapolská pátou, poslední z dodnes živých her, *Slečna Maličevská*. Další hry ani romány již nedosáhly někdejší úrovně její tvorby. V roce 1912 napsala filmový scénář *Nebezpečný milenec*.

Autorka, jež vedla nelehký, odvážný a údajně i velmi bouřlivý život, zemřela ve Lvově, v chudobě a zapomnění a úplně slepá.

Dílo Gabriely Zapolské:

Gabriela Zapolská byla autorkou naturalistických prací, komedií a románů. Byla první polskou autorkou, která zabrousila i do nového druhu umění, jímž byl film. Její příznivec A. Dygasinski vyslovil v časopise polských naturalistů domněnku, že se snad v celé světové literatuře nevyskytl případ, „aby byl někdo tak vláčen blátem“ jako Zapolská. S odstupem času ocenila kritika mnohem výš drama než prózu G. Zapolské. V povídkách a románech je dodnes patrný velký rozpor mezi odvážností tématu a zastaralostí, konvenčností a podbízivostí formy. Gabriela Zapolská se nebála psát o prostitutkách, tajných potratech, utrácení nechtěných dětí, skandálními životě hereček, pohlavních chorobách. Tato tabu oblékala do sentimentálních příběhů prodejné literatury

Zdroj: www.spisovatele.cz

NABÍZÍME

NEPŘELOŽENÉ zahraniční hry

VŮNĚ ŽENY (PROFUMO DI DONNA)

Giovanni Arpino

Itálie

Žánr: činohra / dramtizace

Obsazení: 6 mužů, 5 žen

Vojenský kadet doprovází slepého, na jednu ruku ochrnutého kapitána Fausta Consola na týdenní výpravě z Turína do Neapole. V Neapoli se Fausto sblíží s jedním důstojníkem, který je rovněž nevidomý, a najde v něm dobrého kumpána do hospody. Podělí se o své životní příběhy... V Neapoli žila jistá Sára, do níž byl Fausto zamilovaný a která se k němu v minulosti špatně zachovala. Oba muži poté zosnují plán...

Dramtizace *Vůně ženy (Profumo di Donna)* vychází z Arpinova románu *Il buio e il miele* a filmu, který v roce 1974 natočil italský režisér Dino Risi se skvělým Vittorioem Gassmanem v hlavní roli. V roce 1992 vznikl americký remake filmu v hlavní roli s Al Pacinem. Text nabízí jedinečnou roli pro herce ve věku 45–65 let.

Italský originál v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

JESS AND JOE FOREVER (2016) 😊@👤

Zoe Cooper

Velká Británie

Žánr: činohra

Obsazení: 1 muž, 1 žena

Seznamte se s Jess a Joeym. Chtějí vám vyprávět jejich příběh. Joe je kluk z malého města, co nikdy nesundává holínky. Jess v jeho rodném kraji tráví dovolenou se svojí au-pair a její letní šaty jsou jí tak trochu těsné. Jsou tisíc mil od sebe, i když zrovna stojí jeden vedle druhého. A tohle je jejich příběh o dospívání, o tom mít kam patřit (nebo taky ne), o klucích, holkách, tajemstvích a možná dokonce i o lásce, ale především o jejich přátelství.

Na ploše několika letních prázdnin představuje hra *Jess and Joe Forever* neobvyklý příběh o dospívání. Je to mnohovrstevnatá hra o tom, jak důležité je najít svoje místo ve světě, i když z něj člověk zná jen malý kousek.

Text je v elektronické verzi k dispozici v DILIA.

HOW TO DATE A FEMINIST (2016)

Samantha Ellis

Velká Británie

Žánr: komedie

Obsazení: 1 muž, 1 žena

Kate si většinou vybírá vysoké, tmavé typy mužů. A ještě ke všemu ji přitahují zlobiví kluci. Ale pak potká Steva... a Steve je feminist. Zvládně překousnout její slabost pro různé odstíny rtěnek, pro sladké a pro romantické literární hrdiny? Hodí za hlavu všechny své etické zásady a naučí se ke Kate chovat o něco víc jako k ženě alespoň v posteli? Podaří se oběma nalézt novou formu romance vhodnou pro 21. století? Komedie pro dva

herce za jeden večer obsáhne dvě žádosti o ruku, dvě svatby a celou řadu nezapomenutelných postav.

How To Date A Feminist je úžasně vtipná variace ke všem hollywoodským romantickým komediím z pera Samantha Ellis, autorky úspěšné monografie z roku 2014 *How To Be A Heroine*.

Text je v elektronické verzi k dispozici v DILIA.

BANKERS! **(DE VERLEIDERS: DOOR** **DE BANK GENOMEN, 2014)**

George van Houts

Nizozemsko

Žánr: činohra

Obsazení: 5 mužů

Důvěřujete bankám?

Opravdu si myslíte, že peníze, které si uložíte do banky, jsou stále vaše?

Věděli jste, že každé narozené dítě přijde na svět s dluhem 25.000 EUR?

Pět slavných nizozemských herců se rozhodlo investigativně prozkoumat celosvětový problém – bankovní krizi. Z obrovského množství sesbíraného materiálu pak autor George van Houts vytvořil údernou, nekompromisní, hořce vtipnou a hlavně vysoce aktuální hru *Bankéři*.

Hra (stand-up komedie) *Bankéři* je horskou dráhou informací, skečů a monologů o světě peněz a jeho řízení. Pětice postav bombarduje diváky obrovským množstvím znepokojujících faktů o bankovním sektoru a našem bankovním systému. Stále si stěžujeme na peníze, ale možná jsme jen naprostí finanční ignoranti... A toho možná dokáže bankovní svět velmi dobře využít...

Tahle hra bude psát historii. (De Theaterkrant)

Tuhle hru musí vidět každý. (De Telegraaf)

Hra láme v Nizozemsku rekordy: Její turné bylo po celé zemi beznadějně vyprodané. Po skončení turné se inscenace přesunula do největšího amsterdamského divadla Royal Theatre Carré, kde se jí jako první nizozemské hře v nizozemské divadelní historii dařilo vyprodávat sál (2000 míst) po celých 5 týdnů.

Text nizozemského originálu a anglického překladu je v elektronické podobě k dispozici v DILIA.

AMERIKA ZAMETÁ STOPY **(AMERIKA ZAMETAJET SLEDY)**

Anna Jablonská

Ukrajina

Obsazení: 12 mužů, 4 ženy

Jedno přímořské ukrajinské město vpředvečer komunálních voleb jako teatrum mundi nebo chceme-li lidské panoptikum. Kdo je tady blázen a kdo normální? A jak to všechno dopadne? Bláznivá divadelní fraška s ponaučením.

Na konci zimy odjíždí starosta města, Andrej Sergejevič Babulin, do Kyjeva. Je krátce před komunálními volbami a nervozita stoupá. Babulin – klasicky zkorumpovaný politik – má přivést delegaci z Kyjeva, proto se znepokojením sleduje všeobecnou špínu a zmatek na nádraží. Všem nasazuje korunu Amerika, bláznivá stařena, která se na nádraží objevuje, a deklamuje úryvky konspiračních teorií. Babulin nařizuje svému pobočnickovi, aby situaci vyřešil, než se vrátí z hlavního města. Ale věci se zvrtnou. Básník se rozhodne kandidovat proti Babulinovi. Pomáhat mu bude Gandalf, Pythagoras, Major, Nindža, Amerika, Psice a Francouzka. A ještě ke všemu se ve městě najednou objeví reportér celostátní televize. Politická kampaň vrcholí v místní psychiatrické klinice.

Kdo bude nakonec hlavní hvězdou experimentálního televizního pořadu s názvem Psychodrama?

Tragikomická hra předčasně zesnulé ukrajinské autorky pozoruhodným způsobem ukazuje, jak křehká je hranice (ne)normality a jak absurdní jsou ve své podstatě cíle lidského snažení.

Text originálu je k dispozici v DILIA, překlad můžeme zprostředkovat.

STŘÍPKY Z RODINNÉHO ŽIVOTA @ (SEMEJNYJE SCENY)

Anna Jablonská

Ukrajina

Obsazení: 5 mužů, 2 ženy

Každý den umírá alespoň jedna bytost z lásky a kvůli lásce. Hra o rodině a válce. O válce, která občas zuří v každé zemi a v každém srdci. Lidé se málo poslouchají. A i když všichni mluví o tom samém – anebo právě proto – jsou pořád sami.

Irinin muž Nikolaj se dobrovolně účastní války na Kavkaze. Odjel tam z Ukrajiny, aby rodině vydělal nějaké peníze. Irina si mezitím našla milence, učitele svého syna Váni. Najednou se Nikolaj vrací. Rodinná idylka se ale nekoná. Nikolaj se totiž není schopen vrátit do normálního života. Jediný, kdo ho chápe, je veterán z druhé světové války Andrej. Sergej není schopen přestat milovat Irinu. Irina tápe a hroutí se, nepomáhají ani domluvy staré sousedky Nadi. A syn Váňa se zoufale snaží napodobit otcovský vzor.

Hra vypráví o rozpadu tradičních lidských vztahů vlivem nečekaných a mnohdy drastických událostí. Pro české prostředí je text zajímavý mj. proto, že v divadelní řeči vypráví, jak zásadně válka ovlivňuje život země, ale i každého jednotlivce, s čímž nemá mladší generace českých diváků (naštěstí) žádnou životní zkušenost.

Text originálu je k dispozici v DILIA, překlad můžeme zprostředkovat.

GLETSCHER (2008)

Maxi Obexer

Německo

Žánr: činohra

Obsazení: 1 muž, 2 ženy

Horké léto roku 2003 nepřineslo pouze dobré víno. Způsobilo také rychlejší tání ledovce, který ze svých útrob vydal několik obětí, jež v sobě dlouhá léta držel. Tak se stalo, že žena mohla po 54 letech znovu vidět svého mladého snoubence...

Příběh odkazuje na romantický pohádkový motiv, který se objevuje už ve známé povídce *Nečekané shledání* (*Unverhofftes Wiedersehen*) od Johanna Petera Hebela, nebo také v povídce E. T. A. Hoffmanna *Doly ve Falunu* (*Die Bergwerke zu Falun*). Přesto jde o pravdivý příběh. Ve hře *Ledovec* se tak potkává obojí: skutečný příběh a pokračování (a současně proměna) tohoto pohádkového motivu v reálně surreálném prostředí.

Text originálu v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

ORGIA (1966)

Pier Paolo Pasolini

Itálie

Žánr: činohra (tragédie o šesti obrazech a prologu)

Obsazení: 1 muž, 2 ženy

Příběh se odehrává v ložnici v šesti krátkých epizodách. Hlavními postavami kontroverzní hry jsou muž a žena ve středních letech, manželský pár patřící k bohaté střední třídě. První dva obrazy se odehrávají v noci o velikonočních svátcích. Muž a žena začínají hrát extrémně sadomasochistickou hru. Muž je v roli kata, ale zároveň poslušně přijímá násilí od ženy. Pozorujeme rituál, který nekompromisně odhaluje skutečnou

povahu mezilidských vztahů. Na konci této zvrhlé hry žena páchá sebevraždu. Muž se pokusí stejný rituál zopakovat s prostitutkou, ale neuspěje. Po závěrečném monologu, který je adresován publiku, se oběsí.

Passolunghiho hra měla světovou premiéru v listopadu 1968 v divadle Teatro Stabile di Torino v autorově režii, hudbu k inscenaci složil známý hudební skladatel Ennio Morricone.

Text italského originálu a německého překladu je v elektronické podobě k dispozici v DILIA.

PLECHOVÝ BUBÍNEK (DIE BLECHTROMMEL, 2010)

Armin Petras, Günter Grass

Německo

Žánr: činohra

Obsazení: 3 muži, 4 ženy (lze obsadit variabilně)

Hlavní postavou slavného díla Güntera Grasse odehrávajícího se v 1. polovině 20. století je Oskar Matzerath. Oskar Matzerath se o svých třetích narozeninách rozhodne, že už nebude růst a místo toho začne bubnovat a křičet. Jeho životní cesta vede přes druhou světovou válku a nacistické šílenství, až po hospodářský rozmach, a je epickým vyprávěním jednoho „trpaslíka“, který se nechce nechat vyhnat z ráje dětství a tvrdšíjné zůstává malým dítětem, ale na svět se dívá očima dospělého. Ve městě Gdaňsk rozehraje svou hru odmítání a protestu s Poláky, Kašuby, Němci, katolíky, protestanty, Židy a dalšími, které na své cestě potká...

Günter Grass napsal román *Plechový bubínek* (1959) ve svých dvaatřiceti letech. Přes počáteční kontroverze je *Plechový bubínek* dodnes považován za nejvýznamnější německý poválečný román. V roce 1979 byl román zfilmován (režie: Volker Schlöndorff; scénář: Jean-Claude Carrière, Volker Schlöndorff, Franz Seitz). Snímek získal Zlatou palmu na MFF v Cannes a Oscara za nejlepší cizojazyčný film. V roce 1999 byl Günter Grass oceněn Nobelovou cenou.

Dramatizace Armina Petrasy měla premiéru 8. září 2010 v Ruhrtriennale Bochum. Úspěšná berlínská premiéra se odehrála 26. září 2010 v Maxim Gorki Theater Berlin (režie: Jan Bosse).

Text originálu v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

HUDEBNÍ ODDĚLENÍ

Premiéry a užití děl

1. 7. 2016

Mezinárodní operní festival
Smetanova Litomyšl
Národní divadlo Brno
Bedřich Smetana:

HUBIČKA

opera

10. 7. 2016

Mezinárodní hudební festival
Janáčkovy Hukvaldy
Slovak Sinfonietta
Leoš Janáček:

RÁKOS RÁKOCSI

balet

11. 7. 2016

Lázeňská kolonáda Luhačovice
Slezské divadlo Opava
Leoš Janáček:

JEJÍ PASTORKYŇA

opera

14. 7. 2016

Otáčivé hlediště Český Krumlov
Jihočeské divadlo České
Budějovice
Leoš Janáček:

**PŘÍHODY LIŠKY
BYSTROUŠKY**

opera

10. 9. 2016

Městské divadlo Brno
Paul Burghard:

FRANK V.

opera

16. 9. 2016

Městské divadlo Most
Jiří Bažant, Jiří Malásek,
Vlastimil Hála:

STARCI NA CHMELU

muzikál

16. 9. 2016

Odyssey Opera Boston
Antonín Dvořák

DIMITRIJ

opera

Informujeme

PŘÍHODY LIŠKY BYSTROUŠKY

Leoš Janáček

Opera skladatele Leoše Janáčka Příhody lišky Bystroušky byla jedinou premiérou sezony 2016 před Otáčivým hledištěm. Inspiraci ke své sedmé opeře objevil Janáček v humoristických povídkách moravského prozaika Rudolfa Těsnohlídka. Lidské i zvířecí osudy se prolínají v úsměvných, lyrických či tragikomických hudebních obrazech. Premiéra proběhla 14. července v režii dua SKŮTR v hudební nastudování dirigenta Maria De Roseho za použití nové kritické edice Jiřího Zahrádky.

FRANK V.

Paul Burghard

Tato „gangsterská opera o přátelství na život a na nic, a pro život, jaký je“, jak s lakonickým veselím charakterizoval své dílo autor Friedrich Dürrenmatt patří k vrcholným dílům moderního švýcarského dramatika. S velkou ironií a nadsázkou v ní zobrazil praktiky a morálku jednoho soukromého peněžního ústavu – Banka Franka V. Hudbu zkomponoval Paul Burghard. Premiéra se uskutečnila 10. září v Městském divadle v Brně v režii Hany Burešové v hudebním nastudování Karla Cóna.

DIVADLO J. K. TYLA V PLZNI V NOVÉ SEZONĚ

Léty a staletími prověřenou klasiku i novinky ve světové, české nebo plzeňské premiéře nabídne ve své 152. sezoně plzeňské Divadlo J. K. Tyla. Do června 2017 uvede na třech scénách ve dvou divadelních budovách 24

premiér z činohry, opery, baletu a muzikálu. Dramaturgové sáhli pro osvědčené stálice světových scén. Z nejznámějších světových děl se diváci mohou těšit na premiéry oper Dvořákovy Rusalky, Čajkovského Evžena Oněgina. Muzikálový soubor uvede jeden z nejsledovanějších muzikálů 20. století West Side Story od Leonarda Bernsteina. Další z připravovaných premiér je muzikál Liduschka (Baarová) autorů Karla Steigerwalda a Aleše Březiny. Balet si připravil snad neznámější dílo Čajkovského Labutí jezero.

ZAHÁJENÍ SEZONY V NÁRODNÍM DIVADEL BRNO

Národní divadlo Brno zahájilo sezonu 2016/2017 koncertem pod širým nebem. Zaplněná piazzetta Janáčkovy scény sledovala 8. září zahajovací koncert sezony. Umělci z opery a baletu pod širým nebem předvedli ukázky z aktuálního repertoáru, ale i z připravovaných nových titulů. Zazněly například úryvky z oper Prodaná nevěsta, Hubička, Čert a Káča ad. Program sezony otevře Janáčkova Její Pastorkyňa za použití edice Ch. Mackerrase a J. Tyrrella.

VĚC MAKROPULOS

Leoš Janáček

V opeře Vlaanderen v Antverpách se uskutečnila 14. září belgická premiéra opery Leoše Janáčka Věc Makropulos z roku 1925 za užití nového kritického vydání v revizi Jiřího Zahrádky. Universal Edition využila všech dostupných pramenů, včetně duplikátu partitury Janáčkova hlavního opisovače Václava Sedláčka. Tento rukopis se nachází v archivu UE a může být považován za nejdůležitější primární zdroj, protože ho skladatel poslal vydavateli UE bezprostředně po prvních představeních s následnými opravami jako definitivní verzi.

DER SANDMAN

Andrea Lorenza Scartazzini

18. září měla německou premiéru druhá opera Der Sandmann skladatele Andrea Lorenza Scartazziniho ve Frankfurtské opeře. Libretista Thomas Jonigk přenáší příběh o Sandmanovi do současnosti a latinskoamerický spisovatel obývá svět mezi klamem a realitou. Hudební nastudování provedl dirigent Hartmut Keil.

DIMITRIJ

Antonín Dvořák

V Jordan Hall v Bostonu se 16. září uskutečnilo jedno koncertní provedení málo hrané opery Antonína Dvořáka Dimitrij. Pořadatel Odyssey Opera užila materiál nakladatelství DILIA v kritické edici Dr. Milana Pospíšila. Dirigentem provedení Gil Rose. V mezinárodním obsazení v hlavních rolích vystoupili Aleš Briscein v roli Dimitrije, Dana Burešová ztvárnila roli Mariny a Olga Jelínková vystoupila v roli Xenie.

NABÍZÍME

Hudebně – dramatická díla

NAKLADATELSTVÍ MAX BROCKHAUS NOVĚ ZASTUPOVÁNO PRO ČESKOU REPUBLIKU

Od července 2016 DILIA zastupuje hudebně dramatická díla vydaná nakladatelstvím Max Brockhaus. Do repertoáru nakladatelství patří opery Siegfrieda Wagnera, Engelbert Humperdinck napsal i další pohádkové opery, mezi něž patří Königskinder (vedle opery i melodram), Dornröschen, scénické hudby ke Shakespearovým hrám Kupec benátský, Bouře, Zimní pohádka a Jak se vám líbí. Další skladatelé, jejichž opery jsou v katalogu nakladatelství, jsou Maurice Maeterlinck a Hans Pfitzner.

LITERÁRNÍ ODDĚLENÍ

Informujeme

25. ROČNÍK CENY JOSEFA JUNGMANNA

Cena Josefa Jungmanna je ocenění Obce překladatelů za nejlepší překladové dílo publikované v prvním vydání v českém jazyce v oblasti prózy, poezie, dramatu a nebeletristické literatury z oboru humanitních věd v předchozím kalendářním roce. Je pojmenována po jazykovědci Josefu Jungmannovi. Tento český filolog, lexikograf, spisovatel a překladatel se narodil 16. července 1773 v Hudčicích a zemřel 14. listopadu 1847 v Praze. Na litoměřickém gymnáziu se v roce 1800 stal prvním učitelem českého jazyka v Čechách a na Moravě. Za to ovšem nedostával žádný plat! Nicméně dnešní litoměřické gymnázium nese jeho jméno.

Josef Jungmann položil teoretické základy vývoji novodobé češtiny. Byl vůdčí osobností druhé – preromantické – generace obrozenců. Měl v úmyslu sestavit první ryze českou encyklopedii, což se mu nepodařilo, ale je autorem první české romance *Oldřich a Božena*.

Překládal z němčiny, francouzštiny a angličtiny. Je autorem překladů děl například Johna Milтона, Françoise Reného de Chateaubrianda, Friedricha Schillera a Johanna Wolfganga Goetha.

Dne 6. října 2016 byla v pražském Goethe Institutu udělena tato prestižní cena a v rámci slavnostního večera i další tvůrčí ocenění za nejlepší literární překlady vydané v roce 2015.

Cenu Josefa Jungmanna za nejlepší překlad uplynulého roku získala **Iveta Mikešová** za překlad z polštiny románu Joanny Batorové **Pískový vrch**, kterou vydalo nakladatelství Paseka. Tento překlad byl již oceněn cenou Magnesia Litera. Úryvek z díla přečetla Táňa Medvecká, členka Národního divadla.

Další ocenění získali:

Blanka Stárková (J. Mariás: *Zamilovanosti*, španělština)
Dagmar Hartlová (S. Sem-Sandberg: *Vyvolení*, švédština)
Eva Pátková (Ch. Lewinski: *Gerron*, němčina)
Jakub Šedivý (L. Cypkin: *Léto v Baden-Badenu*, ruština)
Jitka Hanušová (K. Kettu: *Porodní bába*, finština)
Petra Diestlerová (Ch. Dickens: *David Copperfield*, angličtina)
Štěpán Zajac (J. Carrasco: *Na útěku*, španělština)

Do Síně slávy byl povolán **Dušan Karpatský** u příležitosti překladu ze srbštiny knihy *Sarajevská princezna* od Eda Jaganjace.

Prémii Tomáše Hrácha pro mladé překladatele získala **Anna Urbanová** za překlad románu Shirley Jacksonové *Dům na kopci* (angličtina).

Cenu Josefa Jungmanna finančně podpořili:

Hlavní město Praha, Státní fond kultury ČR, NČLF, DILIA, z.s.

Dále byl udělen **Krameriův vinš**, za skvělou redakční práci ho získal anglista **Milan Macháček**, který se podílel na významných textech mnoha našich překladatelů.

Při této příležitosti bylo uděleno i **Stipendium Hany Žantovské**, založené a financované Irenou Murray-Žantovskou a Michaelem Žantovským. Na překlad básní Ingeborg Bachmannové, které pod názvem *Čára života* vyjdou v nakladatelství Opus, ho získala germanistka **Michaela Jacobsenová**.

Alena Jakoubková

PŘIJDE SI BOB DYLAN PŘEVZÍT NOBELOVU CENU ZA LITERATURU?

Švédská akademie, která uděluje Nobelovu cenu, už rezignovala. Média, která čekala zásadní vyjádření, jen spekulují. A jen jeden jediný člověk ví, jak to všechno je. O co jde? Legendární americký písničkář Bob Dylan (75) získal minulý čtvrtek Nobelovu cenu za literaturu, ale zatím k tomu neřekl vůbec nic. Ani slovo. Ani se neví, zda si prestižní ocenění 10. prosince osobně převezme. Dylan, jako celý život, si jede po svém. A v tom je jeho velikost.

Reflex, 18. října 2016

Alfred Bernhard Nobel (1833 - 1896) je jednou z nejslavnějších osobností světové vědecké komunity a současně člověkem obrovských paradoxů. Založil tradici nejprestižnějších ocenění, jaká na této planetě mohou získat vědci, literáti či státníci. Zároveň ve své laboratoři vytvořil trhavinu, která byla zhruba osmdesát let nejničivější konvenční výbušninou a v řadě válek a konfliktů zmařila desítky milionů životů.

Významný chemik ve své závěti rozhodl, že se má jeho majetek v hodnotě asi dvaatřiceti milionů švédských korun vložit do fondu, z něhož bude každoročně udělována cena za významné vědecké objevy, literární tvorbu a zásluhy o mír ve světě. Tuto cenu (resp. finanční částku) spravuje švédská Akademie věd. Ceny jsou laureátům vypláceny z úroků, jež činí přibližně sto šedesát milionů švédských korun.

Nobelova cena byla poprvé udělena v roce 1901 a roku 1968 bylo přidáno i ocenění za ekonomii. Dnes je Nobelova cena obecně považována za nejvyšší ocenění, jakého může umělec, vědec nebo státník dosáhnout. Cena za literaturu je jednou z pěti cen, udělovanou, dle Nobelovy závěti „za nejvýznačnější literární dílo v ideálním směru“. Jediným Čechem, jemuž byla Nobelova cena za literaturu udělena, je Jaroslav Seifert.

Bob Dylan je kulturní osobností americké kulturní historie. Ve svém životě napsal přes pět set písní a vydal čtyřicet tři alb, kterých se dohromady prodalo přes sedmdesát čtyři milionů kopií. Za své poslední album *Love and Theft* získal v roce 2001 cenu Grammy a dočkal se nadšených

ohlasů z řad fanoušků i hudební kritiky. Předchozí album *Time Out Of Mind* z roku 1998 získalo celkem tři Grammy včetně ocenění za nejlepší album roku. V roce 2001 Dylan obdržel Oscara a Zlatý glóbus za píseň *Things Have Changed*, kterou složil k filmu *Skvělí chlapi*. V průběhu let se stal Dylan námětem více než pěti set knih. V roce 1971 získal doktorát na univerzitě v Princetonu; v roce 1982 byl uveden do Síně slávy hudebních skladatelů, o šest let později i do Rock'n'rollové síně slávy. V roce 1991 obdržel Grammy za celoživotní přínos a v roce 1997 převzal od tehdejšího amerického prezidenta Clintona ocenění Kennedy Center Honor. Během posledních čtyř let se stal Dylan držitelem *Commandeur de L'Ordre des Artes et des Lettres*, nejvyššího kulturního ocenění francouzské vlády a letos se stal i laureátem Nobelovy ceny za literaturu.

Alena Jakoubková

VĚRA ČÁSLAVSKÁ

Nakladatelství Mladá Fronta přišla na trh s druhým rozšířeným autorizovaným životopisem Pavla Kosatíka: *Věra Čáslavská – Život na Olympu*. Kniha vůbec poprvé uceleně a plasticky zachycuje životní dráhu jedné z nejvýznamnějších Češek své doby.

Nejúspěšnější česká sportovkyně všech dob, gymnastka Věra Čáslavská byla čtyřnásobnou mistryní světa a sedminásobnou olympijskou vítězkou, členkou mezinárodního olympijského výboru a předsedkyní Českého olympijského výboru. Již více než čtyřicet let drží gymnastický rekord v absolutním počtu individuálních zlatých olympijských medailí.

Jak byla ve sportu, ať už jako aktivní sportovkyně či trenérka, úspěšná, v osobním životě se jí nedařilo. Manželství s Josefem Odložilem, úspěšným atletem a olympionikem, skončilo fiaskem, po rodinné tragédii se na deset let uzavřela před světem a na veřejnosti se objevila až jako poradkyně prezidenta Václava Havla.

Alena Jakoubková

Rozhovor

VÍTĚZSLAV JAREŠ DEJME ČTENÁŘŮM JEJICH OSMINKU MÁSLA!

Vítězslav Jareš se narodil v roce 1969 v Praze. Vystudoval filmovou, rozhlasovou a televizní produkci. V devadesátých letech si s přáteli založil reklamní agenturu, dále se vzdělával v tvůrčím psaní na Literární akademii Josefa Škvoreckého a na oboru Sociální a mediální komunikace. Pracoval několik let v Krátkém filmu Praha jako asistent produkce, podílel se na přípravě seriálu Dobrodružství kriminalistiky. Debutoval v roce 2004 thrillerem Intrikáni. Za tuto prvotinu získal Výroční cenu nakladatelství Mladá fronta v kategorii původní česká tvorba. Filmová práva na tento thriller odkoupila Česká televize, autor sám napsal scénář, který měl režimovat Filip Renč. Kvůli finanční náročnosti ČT od projektu odstoupila. Autor se také podílel jako scénárista na seriálu Kriminálka Anděl. Po knize Intrikáni následoval špionážní thriller Všichni proti všem, absurdní satira Dědeček, mysteriózní povídky Zloději času, krimithriller 12.12., román o vzestupech a pádech herečky Hlavní role a krimithriller o ruské mafi Vor v zákoně – hlava mafie.

Věnujete se psaní kriminálních románů a thrillerů. Vnímáte tento žánr jako aktuální, právě teď čtenářsky vděčný? Jaké byly vaše literární začátky, kdy jste začal psát?

Krimi žánr čtenáře přitahoval vždy. Mě od doby, kdy jsem v mládí pracoval jako asistent produkce při natáčení Dobrodružství kriminalistiky. Tato skvělá doba mne formovala a vzbudila ve mně zájem o tento žánr. A také určité sledování kriminálních seriálů za totality. Pořád slyším baryton herce Vladimíra Moravce, který daboval Kojaka. Tento žánr je dle mého názoru aktuální pořád. Vždy patřil k základním útvarům. Můj kamarád scénárista a dramaturg Miloš Cajthaml říká, že kriminálka je prostě pohádka pro dospělé, kdy se těšíme na šťastný konec, kdy zlo bude po zásluze potrestáno. Proto je čtenářsky vděčný a pravděpodobně bude i nadále. Mé začátky se dají rozdělit na pseudozačátek, kdy jsem někdy v šestnácti letech začal psát román o zkažené discomládeži a jejich zhýralém životě. Ale touha psát byla vytlačena v devadesátých letech pnutím

podnikat. Skutečný začátek je kolem mých třiceti let, kdy jsem po večerech začal psát první verzi knihy *Intrikáni*, abych se odreagoval od náročné práce v reklamní agentuře. I když v současnosti píšu spíš dopoledne. Také se snažím neustále vzdělávat, navštěvoval jsem velmi přínosné kurzy tvůrčího psaní Markéty Dočekalové na Literární akademii Josefa Škvoreckého.

Co říkáte na současný trend severských detektivek a krimi, zaujal vás? Máte své oblíbené zahraniční vzory třeba i v klasických detektivkářích?

Severské krimi mě samozřejmě zaujalo, nejvíce Stieg Larsson. Mám velmi rád spisovatele Johna Grishema a jeho thrillery z právníkého prostředí. A nemohu dopustit na Raymonda Chandlera, to je prostě klasika, nebo soukromého havarijního poradce Travise McGee z pera Johna Danna MacDonalda. Ale nejvíce se mi stejně líbily „nekrimi“ romány *Poslední kabriolet* a *Medoedky*.

Zdá se vám česká krimi u českých nakladatelů opomíjená?

Nejsem nakladatel, nemohu to přesně posoudit, ale dle mého názoru nakladatelé dávají detektivce zelenou, například MOBA a její edice Původní česká detektivka to jasně dává najevo i svou grafikou obálek. Také si myslím, že když začínající autor oslovuje nakladatele, uspěje spíš s detektivkou než s fantasy knihou. Je to žádaný žánr. Ale česká krimi by měla být více prosazovaná oproti zahraniční konkurenci. Ale nejen krimi. Čeští autoři všeobecně. Hlavně ti neznámí a začínající. Jak to udělat?

Mám svou vizi. Říkám jí: „osminka másla pro čtenáře“. Myslím si, že každá kniha má své čtenáře, ale musí si je najít a nesmí docházet k rozčarování. Pokud čtenář zakoupí knihu od začínajícího a neznámého autora, dost často se spálí a příště nebude riskovat a knihy od nových autorů

kupovat. Prostě se obrátí k „těžkým vahám“ ze zahraničí, které jsou i více propagované a noví čeští autoři budou opomíjeni. A přitom nový autor nemusel napsat špatnou knihu, jen se nedostala k těm správným čtenářům. Pokud však čtenář dostane k dispozici „Osminku másla“ čili například u čtyřsetstránkové knížky možnost si přečíst padesát prvních stran, většinou už pozná charakter postavy, hlavní konfliktky a ví, zda tuto knihu chce dočíst. Ukázky se sice dnes praktikují, ale nejsou v dostatečné míře. Ty pětistránkové ukázky, vytržené z kontextu, většinou vybrané někde z prostřední části knihy nejsou dostatečným „lakmusovým papírkem“, a i když se čtenáři pět stránek líbí, může si přesto spálit. U prvních padesáti stránek se riziko snižuje. Čtenář má možnost knihu dostatečně analyzovat, aby usoudil, zda se knize dál věnuvat. U knihy vypůjčené je to jedno, prostě ji odloží, ale pokud knihu koupí a nebaví ho, příště si to rozmyslí. Pokud se toto eliminuje, čtenáři budou spokojenější, dostanou ochutnávku a rozhodnou se. Tento proces je standardem u nabídky televizních kanálů, kdy můžete otestovat na měsíc, zda vám programová skladba vyhovuje, v supermarketech jsou také ochutnávky, tak proč to nezavést u knih, když v jiných produktech to funguje? Vždyť není cílem napálit čtenáře, aby si koupil pro něho nevhodnou knihu a otrávit ho, protože když se tomu tak stane, příště nebudu ochotný kupovat nové české autory. Nejde o to, narařit na něho lákavou anotací, prodat mu to a potom si mnout ruce, jak se nechal doběhnout. Ne, měly by se více otevřít karty a jít klientovi naproti. Pokud více poznají české autory, budou ochotnější je kupovat. Pokud knihy nekoupí jeden, koupí ji jiný. Samozřejmě je tady zavedení institut recenzí, ale stejně se jedná o názor někoho jiného na nějaký příběh. Je to povídání o příběhu. Stejně jako anotace. Nechme čtenáře si udělat vlastní názor. Ať nakladatelství poskytuje na svých stránkách „osminky másla pro čtenáře“. Ať má větší pole pro rozhodování. Nakonec budou všichni spokojenější, jak čtenáři, kteří se nespálí a budou knihy nových českých autorů kupovat, tak nakladatelé a také čeští autoři. Samozřejmě lobuji za nás za Čechy, také jsem přece Čech. Je našim nedobrym zvykem pořád pošilhávat za hranice. Buďme na sebe hrdí, podporujme se. V Německu, když měli krizi, tak si

navzájem pomáhali tím, že jezdili na dovolenou po Německu. Pravda, teď jsem se sám chytit do pastí, když pošilhávám za hranice, ale jde mi o příklad. Možná jsem naivní, ale proč to nezkusit? Ale to mají ve své moci samozřejmě nakladatelé. Dávejme čtenáři ochutnat jejich osminky másla a nechme na něm, ať si vybere, na kterých si chce pochutnat.

Je vám bližší televizní scénáristika nebo knižní tvorba? Zvládáte dokonale policejní terminologii a výborně se vyznáte v kriminalistické technice, studium podobných disciplín vás musí velmi bavit.

Tak ve scénáristice zatím pouze ze základního tábora pošilhávám po vrcholcích hor a cítím cepíny a učím se správně vázat uzly. Teprve se vydávám na tu strastiplnou pouť a doufám, že dobudu nějaký vrchol, aniž bych si zpřerážel všechny kosti. Zatím jsem napsal jenom scénář podle mé knihy *Intrikáni*, ten se z finančních důvodů nerealizoval, podílel jsem se na seriálu *Kriminálka Anděl* a na vývoji seriálu *Hasiči* a studenti Filmové akademie Miroslava Ondříčka natočili jednu z mých povídek ze sbírky *Zloději času*. Jmenuje se *Zítřka!* a režíroval ji skvělý mladý režisér Ladislav Plecitý. I když jsem na začátku, jedno samozřejmě už teď dobře vím. Literatura a scénáristika jsou dvě naprosto odlišné disciplíny. Spisovatel má jednu výhodu. Za vše si ručí sám. Naproti tomu scénář je pouhý polotovar, ze kterého režisér s herci a filmovým štábem může vytvořit delikatesu, nebo uškvařené nepoživatelné cosi. Nedokážu říct, co více preferuji, jedná se spíš o střídající se období literární a „pokusoscenáristické“. Filmovou branží mám moc rád, tancoval jsem kolem ní v různých pozicích. Jako asistent produkce, scénárista, napsal jsem knihu z filmového prostředí, dokonce jsem si „vystříhl“ komparzní miniroličku v seriálu *Iodd*, jako policejní fotograf. To vlastně vzniklo náhodou. Loni jsem psal ve svém psacím ateliéru na Žižkově román *Hlavní role*, mám tam scénu z castingu a na internetu jsem zrovna objevil inzerát, že shání představitele pro epizodní role policejní techniky a policisty. Řekl jsem si, že se půjdu nadýchat

atmosféry castingu, abych to lépe přenesl na stránky knihy. Casting v té chvíli asi za hodinu končil, ale jelikož jsem to měl kousek, vydal jsem se tam. Neměl jsem v úmyslu účinkovat, chtěl jsem tím pouze projít, ale když mi řekli, že bych se jim hodil do několika dílů jako policejní fotograf, který dokumentuje místo činu, v nějakém šoku jsem na to kývl, a to jsem introvert. Byla to pro mne zajímavá zkušenost a hlavně mě to bavilo. Takže teď mám spíš období scénáristické, ale zároveň mám i rozepsané nějaké knihy.

Policejní terminologii úplně dokonale nezvládám, to umí asi jenom zkušený policista, ale pořád se snažím učit, mám knihy kriminalistiky a vyhledávám si informace i z jiných zdrojů. Terminologie je důležitá, ale nepřečunu ji, nepišu literaturu faktu, nejdůležitější je drama a napětí.

Jak důležité je pro vás prostředí vašich knih? Kde čerpáte inspiraci při výstavbě příběhů, opíráte se i o určitá fakta?

Opírám se o určitá fakta, určitá prostředí, i o určité kauzy, které nejsou třeba vyšetřeny. To jsou ingredience, z kterých se snažím uvařit napínavé chutnou polévku. Samozřejmě nejjednodušší a také velmi zajímavé je si prostředí či nějaké věci vymyslet, protože tady člověk může pustit otežie své fantazie. To mne bavilo při psaní povídek, kdy jsem si třeba vymyslel fotoaparát, který fotí budoucnost a to vám dá prostor pro příběh, který se nemusí držet žádnými zákony.

Máte ambice se žánrově od napínavé literatury posouvat dál nebo jinam? Máte rád i mysteriózní prvky, fantastiku, napsal jste společenský román, co vás ještě láká?

Jeden společenský román jsem už sice napsal, ale mou ambicí je napsat román o partě přátel mého ročníku, kteří v době sametové revoluce právě dospěli a dívali se do budoucnosti překypujíc idealismem a nadšením

z nové demokratické doby a spoustou příležitostí. Jak to dopadlo? I román se bude jmenovat příznačně *Hořká kostka cukru*. Chci také určitě zkusit napsat pohádku.

Na jaké další příběhy či okruhy se vaši čtenáři mohou těšit?

S kolegou dramaturgem a scenáristou Jiřím Hapalou chceme připravit seriál z knihy *12.12.*, mám v hlavě a částečně v počítači rozepsaných několik knih. Už zmiňovanou knihu *Hořká kostka cukru*, knihu o reportérce *Smůla na podpatcích* a kriminálku ze série s kapitánem Karlem Krolem. Vize jsou, jen je ještě musím zrealizovat.

Vydané knihy

ČEŠTÍ AUTOŘI

Ota Hofman
LUCIE A ZÁZRAKY

Jota

Petr Zikmund
JÁ, MATTONI

Edice ČT

Jakub Deml
SEDM LET JSEM U VÁS
SLOUŽIL. VZPOMÍNKY
NA JOSEFA FLORIANA

Dauphin

Miloš Macourek
HRA NA ZUZANU

Doškolování lékařů –
LEVRET s.r.o

Jiří Marold
VRAŽDA VE STÍNU
STADIONU

Jan Vašut

Miroslav Horníček
LISTRY Z PROvence

Motto

Ota Pavel
POHÁDKA O RAŠKOVI
A JINÉ SPORTOVNÍ
POVÍDKY

Fundacja Instytut Reportażu,
Polsko

Václav Čtvrtek, **il. Bohumil**
Šiška, il. Ladislav Čapek
O HAJNÉM ROBÁTKOVI
A JELENU VĚTRNÍKOVI

Albatros

Ljuba Štíplová, il. Josef Váňa,
Marcela Walterová
BYLA JEDNOU KOŤATA

Albatros

Hana Lamková, Josef Lamka,
Libuše Koutná,
il. Věra Marešová
KÁŤA A ŠKUBÁNEK ZASE
SPOLU

Albatros

Alena Munková, Jiří Munk,
il. Zdeněk Smetana
ŠTAFLÍK A ŠPAGETKA

Albatros

Daniela Fischerová,
il. Marie Satrapová
**POHÁDKY Z VĚTRNÉ
LHOTY**

Albatros

Olga Elmanová
ROZUM POD LAVICÍ

Knižní klub

Josef Lada
NEZBEDNÉ POHÁDKY

Labirint Press Publishing, Rusko

Ladislav Smoljak,
Zdeněk Svěrák
FILMOVÉ KOMEDIE I.

Grada

Václav Havel
**MOC BEZMOCNÝCH
EL PODER DE LOS SIN
PODER**

Ediciones Encuentro, Španělsko

Ota Pavel
JAK JSEM POTKAL RYBY

Olivier Desmetre, Francie

Jaroslav Durych
**BOŽÍ DUHA
GOD'S RAINBOW**

Karolinum Press

Maxi Marysko
VRAŽDY NA NOVÉM SVĚTĚ.

MILÝ DANIELI

Jonathan Livingston

Vítězslav Jareš
VOR V ZÁKONĚ

Moba

Ladislav Fuks
**SPALOVAČ MRTVOL
THE CREMATOR**

Karolinum Press

Ljuba Štíplová, il. Edita Plicková
HRAJEME SI NA ŠKOLU

Ottovo nakladatelství

Otto Weiss, il. Helga Hošková
**I VIDĚL BŮH, ŽE JE TO
ŠPATNĚ**

Jota

Spiritus iratus Aloys Skoumal
**VÝBOR Z DÍLA ALOYSE
SKOUMALA**

Ed. Dagmar Blümllová

Torst

Pavel Kosatík, **Věra Čáslavská**
ŽIVOT NA OLYMPU

Mladá fronta

František Hrubín, il. Josef Lada
VESELÝ PŘÍRODOPIS

Albatros

Vítězslav Jareš
HLAVNÍ ROLE

Ikar

PŘEKLADY

Bohumil Štěpánek
KRÁL LEAR

Nakladatelství Glos

Věra Smetanová
JEPTIŠKA

Dobrovský s. r. o.

Jaroslav Zaorálek
PETR A LUCIE

Dobrovský s. r. o.

Eva Musilová
PANÍ BOVARYOVÁ

Dobrovský s. r. o.

Jaroslav Zaorálek
DOBŘÍ ČLOVĚK JEŠTĚ ŽIJE

Dobrovský s. r. o.

Eva Bezděková
KNOFLÍKOVÁ VÁLKA

Dobrovský s. r. o.

Božena Köllnová-Ehrmannová
EMA NAOPAK

Albatros

Tomáš Vondrovic,
Michal Lázňovský
KOSMOŠMOULA

Albatros

Hana Linhartová
**SVĚDECTVÍ. PAMĚTI
DMITRIJE ŠOSTAKOVIČE**

Akademie múzických umění
v Praze

Vítězslav Nezval
MÁ BOHĚMA

Garamond

Zora Wolfvová
**DOBRODRUŽSTVÍ
SHERLOCKA HOLMESE**

Garamond

Eva Kondrysová,
František Jungwirth
TMA O POLEDNÁCH

Odeon

Nabízíme

DIE WALFÄNGERIN / LOVKYNĚ VELRYB

Ines Thorn

Historický román o jedné ženě a divokém moři...

Ostrov Sylt v osmnáctém století: Maren, dcera rybáře, která žije poklidný život ve vesničce Rantum. Budoucnost má nalinkovanou: vezme si Thiese Heinena, s nímž vyrůstala. Thies je taky rybář, jenž musí žít svou matku a tři sestry, ale Maren na materiálním bohatství nezáleží. Znenadání udeří bouře a její rodina je zruinována. Mohou v těchto podmínkách přežít další zimu? Bohatý lovec velryb jim nabídne finanční pomoc, jenže to není zadarmo, má si vzít jeho syna. To Maren odmítá, nicméně se stane dlužníkem jejich rodiny. Situace se ještě zhorší, když její otec zemře na moři. Maren si najde práci na lodi a odplová na ní lovit velryby na daleké Špicberky. Najde cestu zpět a setká se se svým milým?

Osudový milostný příběh plný bouřlivých emocí se odehrává na historickém pozadí pobřežního ostrova Německa.

Ines Thorn se narodila v Lipsku v roce 1964. Vyučila se v knihkupectví, poté studovala německý jazyk, slavistiku a kulturní filosofii. Žije ve Frankfurtu nad Mohanem a publikovala několik historických románů.

Text originálu v elektronické podobě je k dispozici v literárním oddělení DILIA.

MIRROR / ZRCADLO

Karl Olsberg

Thriller

Zrcadla. Odhalí vás. Budou vás milovat. Dostanou vás.

Nové zařízení dobývá trh: digitální „zrcátka“ rychle nahrazují smartphony a tablety. Zrcátka přesně vědí, co jejich majitelé chtějí, cítí a potřebují, pozvolna ovlivňují lidské chování a zajišťují neustálou spokojenost.

Novinářka Freya vede výzkum na Ukrajině, když si všimne, že se její zrcátka chová zvláště. Nedá jí to spát a začne přemýšlet, jakou moc vlastně tyto nenápadné předměty mají. Zrcátka jí má podávat informace a udržovat ji šťastnou – ale umí vytvářet emoce samo o sobě? Když pozná autistu Andyho, uvědomí si, že zrcátka čím dál více vstupují do jejich života – i proti jejich vlastní vůli. Aby se dozvěděla víc, spojí své síly s hackerem Linusem a brzy se ocitne v nebezpečí.

Karl Olsberg má doktorát v oboru Aplikované umělé inteligence, působil jako poradce, marketingový ředitel televizního kanálu, založil několik úspěšných startup firem. V současné době se věnuje psaní a podnikání a žije se svou rodinou v Hamburku. Jeho předchozího thrilleru s názvem *Systém* se prodalo přes sto tisíc kopií.

Text originálu v elektronické podobě je k dispozici v literárním oddělení DILIA.

MEDIÁLNÍ ODDĚLENÍ

Informujeme

AUDIOKNIHY – MEDIUM NA VZESTUPU

Audioknihy se stávají stále oblíbenějším médiem. Jejich rostoucí oblibu zaznamenala také DILIA, která v posledních letech udílí desítky licencí ročně k užití slovesných děl v audio podobě. Trvale spolupracuje s většinou velkých hráčů na tomto poli, jako jsou Radioservis, a. s., Supraphon a. s. či Tympanum s. r. o. V letošním roce navázala spolupráci s ostravským vydavatelstvím Bookmedia s. r. o., pro které zajistila více než dvě desítky licencí.

Pokud tedy potřebujete zajistit práva zahraničních autorů, zamýšlíte reedici starších domácích titulů vydaných v minulosti na nosiči ve formátu pro internetový prodej, chcete zajistit práva překladatelů nebo se Vám nedaří dohledat nositele práv po autorech zemřelých, neváhejte se na zaměstnance mediálního oddělení obrátit.

Rozhovor

ARNOŠT VÍT
POHÁDKY
S VYMYŠLENÝMI
TŘÍOKÝMI BYTOSTMI
Z JINÝCH PLANET,
KTERÉ PO SOBĚ
NEUSTÁLE STŘÍLEJÍ,
NEMÁM RÁD.

Arnošt Vít se narodil 18. července 1920 ve Studnici u Náchoda. Za svůj život vystřídal celou řadu nejrůznějších povolání, od prodavače barev a laků po vedoucího odboru sociálních věcí v chemické továrně. Intenzivně se zabýval loutkovým divadlem, mj. založil Maňáskové divadlo teplických zdravotníků. Je autorem tvorby pro děti, vyšlo mu již přes patnáct dětských titulů (Studnické vyprávěnky a půlpohádky, Velká kniha bajek, Říkanky podle kalendáře, Proč asi chrti oca-sem vrtí, Pohádky z Kunratického lesa, ad.), spolupracuje s Českým rozhlasem na legendárním pohádkovém pořadu Hajaja a s Českou televizí na pořadech Bajkovník a Malovaná čítanka.

Pohádky jste prý začal psát v sedmdesáti pěti letech. Platí tedy skutečně, že nikdy není pozdě probudit v sobě dřímajícího spisovatele? Co Vás tehdy k psaní přimělo a projevovaly se u Vás literární ambice už dřív?

Je pravda, že o nějaký literární příspěvek jsem byl požádán okolo své pětasedesátky. Vzpomněla si na mě spolužačka mé dcery, protože jsem občas psával zprávy a informace o loutkářském souboru, jehož jsem byl členem, o premiérách, festivalech a tak. Pracovala tehdy v redakci časopisu pro děti *Pastelka*, měla za úkol shánět sponzory a dopisovatele.

S chutí jsem se tomu přání zasmál. O publikování čehokoli jsem už prostě neuvažoval. Ne, že bych nikdy nic nenapsal, naopak, býval jsem v rodině a na pracovních známý jako autor všelijakých veršovanék k narozeninám, výročí a k svátkům. Byly žádanější, než obvyklé bonboniéry, kytky nebo lahvinky. Nic mě nestálo a udělaly trvalejší radost.

Inu, člověk má pomoci, nebo se o to aspoň pokusit. Zašel jsem tedy do svého kumbálu, našel prázdný papír a vymačkal jsem z propisky pár říkanek. Jenom pro představu, jaké jsem to tvořil perly, uvádím třeba tu o pejskovi pudlovi: Štěkal na mne pudl, / málem z toho zrudl. / Proč tu štěkáš, pudle? / Chtěl bys štrůdl? – Túúúdle!“

Za tři týdny přišlo nové číslo *Pastelky*. Na první stránce básnička Jiřího Žáčka a moje říkanka! A uvnitř další stránka a půl mých říkanek. No a já jsem se stal asi na šest let velice pilným přispěvatelem časopisu *Pastelka*.

Tak to všechno začalo. Když jsem se otrkal a osmělil, poslal jsem pár říkanek do vydavatelství, které vydává leforela. Obratem mi poslali smlouvu. A skoro současně jsem v zásuvce psacího stolu našel poznámky z dávných dob, kdy jsem vyprávěl pohádky dcerám, oprášil jsem je, vypulíroval a poslal do Českého rozhlasu pro *Hajaju*, jestli bude mít zájem. To už jsem věděl, že když mě odmítne, ostuda nebude, vždyť mě vůbec nezná.

Jenomže v rozhlase se pohádky líbily a *Hajaja* má dnes v archivu 70 mých pohádek. Kromě toho mi do dneška vyšlo celkem okolo patnácti tištěných publikací, pět elektronických a dvě CD. A v poslední době si mě samo našlo ostravské studio ČT D/ART, s nímž spolupracuji na pořadu *Bajkovník*.

Zdá se tedy, že mohu být s úspěchy spokojen. Taky jsem. Ale neberu to jako nějakou velkou literární záležitost, pro mne je to pořád jen naplnění důchodcovského „nicnedělání“ trochu rozumnějším způsobem, než je krmení holubů v parku nebo koukání z okna a počítání projetých aut. Nepovažuji se za spisovatele, to oslovení odmítám, k němu nemám žádné předpoklady ani patřičné vzdělání, jsem samouk a diletant. Stačí mi být příležitostným pohádkářem.

Čtli Vám Vaši rodiče, když jste byl malý? Vzpomínáte na to rád a myslíte, že Vás to ovlivnilo do dalšího života?

Kdepak! U nás v rodině na pohádky nikdo nebyl. Maminka, jak říkají nejstarší vzpomínky, mě uložila do kutloušku v „zadním“ pokoji, přinesla mi sklenku čerstvě nadojeného mléka, já se napil, byl uložen a maminka odešla něco dělat.

Táta snad ani žádnou pohádku neznal, měl jiné starosti. Svou babičku jsem znal jenom jako ležící pacientku, utrpěla vážný úraz páteře a snad několik let neopustila lůžko. Chodil jsem za ní skoro denně, a teď se podržte: Já, už školák, jsem té babičce čítal pohádky! Úplně naopak, než tomu bývá.

Byly to ovšem pohádky reklamní, které dodavatelé mýdla a cikorky přidávali do beden zboží pro děti zákazníků. Já na ně při rozbalování zásilky vždycky s napětím číhal, vybral si ty dosud neznámé, a tak jsem si tvořil první své knížky, protože starší brácha, který se ve škole při ručních pracích naučil vázat knihy, mi je pěkně svázal a já měl základ své dětské knihovničky.

Byly to pohádky svérázné, třeba v jedné princ zabloudil, došel k chalupě, požádal o něco k pití a dcerka z té chalupy mu podala šálek „té dobré kávy z Balounkovy kolínské cikorky...“ Princ ta káva tak zachutnala, že si tu dívku vzal hned s sebou na zámek. Nebo v jiné pohádce čert zůstal ve vsi, zakoukal se do jedné krasavice, ale ta ho nechtěla, že je ušmudlaný. Ale líbil se jí, tak ho v neckách namydli tím „úžasným mýdlem s jelenem“, vydrhla ho rejžákem a byl z něj mládenec, že jí ho všechny kamarádky záviděly. Takovou jsem měl průpravu ke své činnosti v důchodu.

Nějaké poučení? – No, snad poznatek, že humor a dobrá pohoda, kterou čtení vyvolá, je k nezaplacení. Snažím se tedy, aby i moje pohádky a veršovánky přijemnou pohodu vytvářely.

Jako autor pohádek musíte mít jistě velmi rozvinutou fantazii a uchovávat si dětsky otevřenou mysl. Pomáhaly Vám tyto vlastnosti v běžném životě? Vybavujete si nějaké těžké chvíle, které se Vám díky nim podařilo lépe zvládnout?

Jestli mám nějakou zvláštní fantazii, nevím. Fakt je, že jsem v životě dělal ledacos, především zaměstnání – a to na plné pecky. Ale krom toho ještě vždycky něco jiného, co mě zrovna bavilo, abych tu pracovní

zátež nějak vyrovnal. A byly to činnosti někdy prapodivné. V mládí jsem rekreačně sportoval, ale krom toho jsem se naučil také „kouzlit“ a jako kouzelník mám za sebou stovku vystoupení pro děti a pár i pro dospělé, třicet let jsem hrál aktivně loutkové divadlo, jsem zakládajícím členem a prvním principálem Maňáskového divadélka teplických zdravotníků, které dosud existuje. Pátral jsem po počátcích hry na dudy u nás, z čehož vzniklo něco jako dizertační práce, ačkoli nejsem hudebně nadán. Moje manželka pak stroze komentovala: „Nojo, zase nějaká dudologie.“, kdykoliv jsem se zase pustil do něčeho zbytečného. Vlastně jsem se nikdy, a ani dosud, nenudil, neměl dlouhou chvíli, a to je asi ten hlavní důvod, že si nedám pokoj ani po té devadesátce.

Těžké chvíle v životě pochopitelně přicházely, vždyť jsem žil v mládí za německé okupace, ale já si je uvědomoval jaksi až dodatečně a už bez stresů. Bylo např. určeno, abych zahynul při náletu na Květnou neděli r. 1945 ve vysočanské továrně, kde jsem pracoval a měl mít v tu neděli obvyklou službu. Ve středu před tou nedělí a plošným náletem mě pan ředitel poslal do Plzně, kde měl vedoucí továrního skladu nějaké problémy. Nechtělo se mi, bránil jsem se, že mám službu, ale pan ředitel, že mě prý omluví, tak jsem jel. Ostatní kamarádi, kteří ten den službu drželi, v zavaleném krytu všichni zahynuli – a já se to dověděl až dodatečně.

V souvislosti s mým zdravím bylo těžkých chvil vícero. Za všechny uvedu operaci začínajícího zhoubného nádoru v tlustém střevě či silnou ischemickou chorobu, kvůli které mám dnes trojnásobný by-pas, později jsem dostal také kardiostimulátor. Lékaři se o mě vždycky dobře postarali, já vlastně ani neměl čas podlehnout nějakému stresu nebo si uvědomit nebezpečí, které mi hrozilo. Takže já vlastně to, čemu se říká stres, ani neznám. Zkrátka, užil jsem si a mám s naším zdravotnictvím velice dobré zkušenosti a jsem mu moc zavázán. Možná právě proto docela rád ještě po své devadesátce platím daně z nějakých těch honorářů, jsou-li, a mám přitom pocit, že tak splácím státu aspoň částečně, co do mého zdraví postupně investoval. Ale obávám se, že úplně to splatit nedokážu.

Vaše pohádky se většinou neodehrávají v kouzelných krajích za devatero horami, ale tady v našem světě, v konkrétních českých vsích, které můžeme najít na mapě. Neodehrávají se teď, ale v blíže nespecifikovaném „tehdy“, kdy téměř nejezdila auta, neexistovaly počítače, mobilní telefony a internet. Jedná se o dobu Vašeho dětství? Byl tehdy svět magičtější a nakloněnější pohádkám než dnes?

Tak především: Pohádky s vymyšlenými tříkokými bytostmi z jiných planet, které po sobě neustále střídají, nemám rád. To nemá poezii, to je ptákovina. Mými pohádkovými postavami jsou místní ševci, truhláři, babky, co chodí na rošt do lesa, a podobní. Stačí si okolo nich vymyslet nějakou zajímavost – a máte pohádku jako bič! Vždyť kterýpak dnešní kluk viděl při práci ševce, když opravuje starou botu? Ví nějaký kluk, jak se to dělá? Jak se pracuje s šídlem a knejpem, co je to verpánek a co potěh? A kolik dnešních dětí bylo pozváno, aby se přišlo podívat do chléva na právě narozené telátko? Já o takových událostech a zážitcích v pohádkách rád vyprávím s tajným přáním, aby se na ty šikovné české ruce a jejich práci nezapomnělo.

Celá série mých pohádek se odehrává ve Studnici u Náchoda, což je moje rodná obec. Když ty studnické pohádky pan Mrkvička v Rozhlase vyprávěl, byla doslova celá obec u přijímačů a druhý den se konal útok na starostu: „Hele, Honzo, koukej zařídít, aby z toho byla knížka, my to chceme pro vnoučata! Vždyť je tam zmínka o našem dědovi, tátovi...“ Tak pan starosta sedl a objednal u mne pět set výtisků těch pohádek – a já musel horko těžko vydat tu knížku vlastním nákladem, jinak by se jí nedočkali. Při autogramiádě ve vsi kupovali moji milí rodáci ne jeden výtisk, ale tři nebo pět, a jeden děda dokonce koupil deset výtisků. Povidám mu: „To vám vnoučata přijdou draho, otče!“ A on trumfoval: „Vy si snad myslíte, že bejt dědečkem je laciná záležitost?“ – Tak se tehdy narodila moje první knížka.

Doba, kdy se některé pohádky odehrávají, je opravdu dobou mého dětství, kdy auto pana doktora Kordiny z České Skalice projelo naší vesnicí jednou za měsíc, když jel k pacientovi. Ale telefony už byly, můj strejček

Augustin byl podnikatel a měl telefonní aparát velikosti nočního stolku připevněný na zdi.

Ale některé pohádky jsou ryze současné, mám k vydání připravenu knížku o panu Kráčmerovi z Kunratic, bývalém varietním kouzelníkově, dnes už v důchodu, který uplatňuje své kouzelnické figle a triky, aby pomohl z bryndy nejen sousedům, ale i některým lesním bytostem. Tak např. uzdraví vodu v rybníce, když je vodník nešťastný, že se na hladině dělají čtverce místo kruhů. Nebo lesní víly zachrání před viložravci. Vysloužilý varietní umělec – a celá knížka pohádek je tady. Tak nějak se to pokouším dělat.

Jestli byl tenkrát svět magičtější, to nevím. Ale pro nás kluky byl rozhodně pestřejší, měl víc reálných zážitků, zatímco dnešní děti své zážitky prožívají jen při koukání na televizi. Pokud nemají rozumné rodiče, kteří by jim nabídli něco rozumnějšího, třeba cestování a cizí země, o což naše generace totálně přišla.

Vaše pohádky a zejména bajky, které jste pro dětského čtenáře převyprávěl, mají často nějaké ponaučení. Dokážete vybrat jedno, které považujete v dnešním světě za obzvláště důležité a aktuální, které byste chtěl dětem předat? A jaké ponaučení byste chtěl předat dospělým?

Bajky jsem před časem převyprávěl, protože mi bylo líto, že se nedostanou k dětem. Ležely zapomenuté ve třech tlustých svazcích v knihovně v oddíle pro dospělé, děti znaly jen dvě tři bajky ze školní čítanky. Navíc archaický záznam bajek Ezopových a verše, krásné v originále i v překladě, jsou dětem nesrozumitelné a tím vyražené z jejich zájmu. Chtěl jsem, aby se k nim dostala všechna ta moudrost, co v bajkách vězí, aby si každý malý čtenář nebo posluchač vzal k srdci to, čemu porozumí, co mu je blízké, co ve svém okolí třeba v jiné podobě už zažil. Aktuální je už od dávnověku v bajkách vlastně všechno, pro každého něco jiného. Těžko tedy vybírat.

Pro děti bych možná vybral bajky – je jich několik – které hovoří o tom, že je dobré dobře umět a znát všechno o tom, do čeho se chci pustit. Nechybovat, jako ten vlk, který se převlékl za baču, když měl zálsuk na jehňátko, nebo lev, který se vydával za doktora a dostal od koně tou zdravou nohou kopanec do čela.

Pro dospělé by snad bylo dobré zdůraznit bajky, které říkají jinými slovy: „Pamatuj na zadní kolečka!“. Čili nevytahuj se, máš-li úspěch, a pomoz, můžeš-li. Nikdy nevíš, jak ti bude zítra a jestli sám nebudeš potřebovat pomoci.

Bajky jsou prostě nevyčerpatelnou studnicí a patří oběma skupinám. Dospělí se potěší v originále či překladu krásnými nápaditými verši nebo básnickou řečí, kterou byly po staletích zapsány bajky Ezopovy, dětem pak poslouží jejich úprava, ať už v tištěné a dětmi ilustrované podobě, anebo za pár korun stažená verze elektronická. Chce to jediné: Číst a vnímat – a trošinku, alespoň trošinku o tom přemýšlet.

[Rozhovor vedla Jana Michalíková](#)

Premiéry

Niže naleznete souhrn premiér, resp. obnovených premiér děl zajištěných mediálním odd. DILIA.

TELEVIZNÍ INSCENACE:

MOTÝL NA ANTÉNĚ

námět a scénář: **Václav Havel**
Česká televize Praha

VERNISÁŽ

divadelní předloha a scénář:
Václav Havel
Česká televize Praha

ZPRÁVA O POHŘBÍVÁNÍ V ČECHÁCH

režie: **Luboš Pistorius**
námět, scénář:
František Pavlíček
kamera: **Stanislav Milota**

TELEVIZNÍ TVORBA PRO DĚTI:

BAJKOVNÍK

autor: **Arnošt Vít**
Česká televize Ostrava

MALOVANÁ ČÍTANKA

autoři: **Arnošt Vít, Eduard Petiška, Martina Drijverová, Alois Mikulka**
Česká televize Ostrava

ZÁZNAMY DIVADELNÍCH PŘEDSTAVENÍ:

MLÝNY

divadelní předloha:
Václav Havel
Divadlo Sklep, 1993

ORFEUS

divadelní režie: **SKUTR**

MOZART V PRAZE

autor: **Jan Schmid**
autor: **Zdeněk Mahler**
Studio Ypsilon Praha, 1991

VŠE PRO FIRMU

Dramatizace: **Jan Schmid**
Studio Ypsilon Praha, 2000

LARGO DESOLATO

scénografie: **Ivo Židek**
kostýmy: **Irena Greifová**
kamera: **Josef Špelda**
Divadlo Na zábradlí, 1991

PRAHA STOVĚŽATÁ

autor: **Jan Schmid**
scénografie: **Miroslav Melena**
scénická hudba: **Jiří Schmitzer**
Studio Ypsilon Praha, 2016

SLYŠENÍ

scénická hudba:
Nikos Engonidis
Komorní Aréna Moravská
Ostrava, 2016

ROZHLASOVÉ ČETBY A INSCENACE:

POKOUŠENÍ

autor a interpret: **Václav Havel**
Český rozhlas Praha

PROJEV V OSLU 28. SRPNA 1990

autor: **Václav Havel**
Český rozhlas Praha

PEPÍCI

překlad: **Pavel Weigl**
Český rozhlas Praha

ŠÍLENCŮV PŘÍBĚH

autor: **Woody Allen**
Český rozhlas Praha

ZIMNÍ ZAHRAHA, VELKÉ RAJČE, UCHVÁCENÁ, VOLAVKA

autor: **Dorthe Nors**
Český rozhlas Praha

AMERICKÝ CÍSAŘ

autor: **Martin Pollack**
Český rozhlas Brno

LÁSKY

autor: **Richard Ford**
Český rozhlas Ostrava

BRUNHILDA

autor: **Jaroslav Štrunc**
Český rozhlas Plzeň

ZAVŘENÉ DVEŘE

překlad: **Václav Čep**
Český rozhlas Plzeň

AUDIOKNIHY:

DĚJINY PSANÉ ŘÍMEM

překlad: **Vojtěch Zamarovský**
Bookmedia s. r. o.

KONEČNÁ DIAGNÓZA

překlad: **Drahomíra Hlínková**
Bookmedia s. r. o.

NA VÝCHOD OD RÁJE

překlad: **František Vrba**
Bookmedia s. r. o.

SPALOVAČ MRTVOL

autor: **Ladislav Fuks**
Bookmedia s. r. o.

STŘÍBRNÝ LIPAN

autor: **Bohdan Tomeček**
Bookmedia s. r. o.

AUDIO NOSIČE:

UZEL POHÁDEK

autoři: **Václav Havel,**
Karol Sidon,
Jan Vladislav, Alexandr Kliment
Audioberg, s. r. o.

JEN TAK DÁL, JEEVSI

překlad: **J. Z. Novák**
Tympanum s. r. o.

MALÝ PRINC

překlad: **Zdena Stavinohová**
Tympanum s. r. o.

Zastupujeme

Martin Pollack, narozen 23. 5. 1944, je uznávaný rakouský novinář, spisovatel a překladatel. Vystudoval slavistiku a východoevropské dějiny ve Vídni a ve Varšavě, následně pracoval jako redaktor kulturně-politického měsíčníku *Weiner Tagebuch* či jako korespondent pro německý časopis *Der Spiegel*.

Je autorem několika románů a reportážních knih, za něž obdržel četná literární ocenění. V českém překladu mu vyšly knihy *Mrtvý v bunkru: zpráva o mém otci* a *Americký císař: masové vystěholectví z Haliče*.

Stejně jako i jiné Pollockovy knihy se dílo *Americký císař* pohybuje na hranici beletrie a dokumentárního psaní. Příběh odehrávající se na konci 19. století pojednává o bídě Haliče (území dnešního Polska a Ukrajiny) a o protizidovských pogromech v Rusku, které daly do pohybu statisíce lidí v cestě za bezpečnějším životem. Knihu lze chápat nejen jako zajímavý dobový dokument, ale i jako mnohvrstevnatý komentář k současné uprchlické krizi.

DILIA zastoupila Martina Pollacka pro desetidílnou četbu tohoto románu, kterou Český rozhlas uvede v roce 2017.

REJSTŘÍK

ČESKÉ HRY

Jaroslav Havlíček – PETROLEJOVÉ LAMPY
Ervín Hodulík – LADOVÉ DIVADLO
Zdeněk Kaloč – MEJDAN NA PÍSKU (1978)
Viliam Klimáček – DEŇ, KEDY ZOMREL GAGARIN
Viliam Klimáček – SISSI (ÚTĚKY ALŽBĚTY RAKOUSKÉ)
Viliam Klimáček – DIVNÁ DOBA, DIVNÁ LÁSKA,
DIVNÉ ŽIVOTY
Viliam Klimáček – MILUJEM SVOJ MOBIL
Vanda Zaplatilková Hutařová – VĚČÍČKY (2016)

PŘELOŽENÉ ZAHRANIČNÍ HRY

David Greig – KOSTLIVEC V PŘEDSÍNÍ
(MONSTER IN THE HALL)
Katja Hensel – PANNA NEBO OREL (KOPF ODER ZAHL)
Jörg Isermeyer – ŠMIK A ŠMAKOVÁ aneb HONBA
ZA LÁSKOU (SCHNICKSCHNACK UND
SCHNUCK AUF DER JAGD NACH DER
LIEBE)
David Wood – O PERNÍČKOVI
(THE GINGERBREAD MAN)
Eric Assous – DOKUD NÁS MILENKY NEROZDĚLÍ
(REPRÉSAILLES, 2015)
Fjodor Michailovič Dostojevskij,
Andrzej Wajda – ZLOČIN A TREST
Gilad Evron – ODYSSEUS NA LAHVÍCH (2011)

Esther Gerritsen – ŽENA V DOMÁCNOSTI
(HUISVROUW, 1999)
Sacha Guitry – DÁMY, NEPOSLOUCHEJTE!
(N'ÉCOUTEZ PAS MESDAMES)
Henk Jan van Harten – BEZEMENNÝ AKT
(NAAKT ZONDER TITEL, 2015)
Agatha Christie – VRAŽDA NA NILU
(MURDER ON THE NILE)
Anna Jablonská – BERMUDSKÝ ČTYŘÚHELNÍK.
SCÉNICKÉ ČTENÍ
(BERMUDSKIJ KVADRAT. ČÍTKA
NEPOSTAVLENNOJ PJESY)
Dennis Kelly – PO KONCI SVĚTA
(AFTER THE END, 2005)
Pascale Lécosse – OTEC A SYNDROM ABSTINENCE
(PERE ET MANQUE, 2015)
Christian Lollike – ALL MY DREAMS COME TRUE.
DISNEYOVKA O DEPRESÍCH
A POHÁDKÁCH (ALL MY DREAMS
COME TRUE. ET DISNEYDRAMA OM
DEPRESSION OG EVENTYR, 2013)
Ken Ludwig – BASKERVILLE (2015)
Madavane K. – MAHÁBHÁRATA ŽEN
(LE MAHÁBHÁRATA DES FEMMES)
Auréli Morel – ROKENROL NA HRADĚ
(CHATEAU HIPPIE. DOUBLE
MONOLOGUE-FICTION, 2008)
Slawomir Mrožek – JATKY
Maxi Obexer – ILEGÁLNÍ POMOCNÍCI
(ILLEGALE HELFER, 2015)

Antoine Rault – TY TVOJE SNY...
(TOI ET TES REVES, 2015)
Philip Ridley – V HEJNU PIRANÍ
(PIRANHA HEIGHTS, 2008)
Estelle Savasta – CESTA (TRAVERSÉE, 2013)
Gabriela Zapolska – ŽABIČKA
Gabriela Zapolska – ŽENA BEZ POSKVRNY

NEPŘELOŽENÉ ZAHRANIČNÍ HRY

Giovanni Arpino – VŮNĚ ŽENY (PROFUMO DI DONNA)
Zoe Cooper – JESS AND JOE FOREVER (2016)
Samantha Ellis – HOW TO DATE A FEMINIST (2016)
George van Houts – BANKERS! (DE VERLEIDERS: DOOR
DE BANK GENOMEN, 2014)
Anna Jablonská – AMERIKA ZAMETÁ STOPY
(AMERIKA ZAMETAJET SLEDY)
Anna Jablonská – STRÍPKY Z RODINNÉHO ŽIVOTA
(SEMEJNYJE SCENY)
Maxi Obexer – GLETSCHER (2008)
Pier Paolo Pasolini – ORGIA (1966)
Armin Petras, Günter Grass – PLECHOVÝ BUBÍNEK
(DIE BLECHTROMMEL, 2010)

Divadelní, literární,
audiovizuální agentura, z. s.

NOMINUJTE NA CENU EVALDA SCHORMA 2016!

Cena je určena pro studenty DAMU, JAMU, FFUK,
FFMU a FPFSU za původní hru, dramaturgii či překlad.

Dílo může **nominovat** jakákoli fyzická osoba, zejména však pedagogové
a studenti výše uvedených škol a divadelní odborná veřejnost.

Uzávěrka nominací: 31. března 2017

Nominace musí obsahovat zdůvodnění, kontakt na nominujícího
a nominovaného a samotný text, který je nominován,
a musí být doručena jednak v písemné formě na adresu
DILIA, Krátkého 1, Praha 9, a také emailem na adresu spalova@dilia.cz,
nejpozději do 31. března 2017.

Stankovský: Viete, čo ste spôsobili slovenskému krasokorčuľovaniu tým, že ste nechali zverejniť niektoré stránky z Nepelových denníkov?! Uvedomujete si to?! Tento rok prihlásili rodičia do klubov o polovicu menej detí ako predošlý! Môj vnuk má desať rokov a od piatich je krasokorčuľiarom. Do toho času, kým ste zverejnili Nepelové denníky, nemal žiadne problémy. Ale odvtedy, čo z nich niektoré stránky vyšli v novinách, nepočujem od neho nič iné, než že sa mu deti v škole posmievajú.

Eduard: Výborne! Môžete na mňa zvaliť vinu za to, že sú deti v škole netolerantné, že naša spoločnosť má strach pred všetkým cudzím, že štát miesto toho, aby robil osvetu, vykopáva rôznych strašiakov.

(Ervín Hodulík: Ladové divadlo)

Divadelní, literární,
audiovizuální agentura, z. s.

Kudy k nám:

Metrem B na stanici „Vysočanská“, poté cca 3 min. směrem za ČSOB (platí pro oba východy z metra).

U stanice metra jsou zastávky mnoha autobusů a tramvají. V přízemí naší budovy se nachází restaurace, na budově je velký nápis DILIA.